

DGS

DENEME-3

TAM KİTAP

Sayısal Bölüm	50 soru
Sözel Bölüm	50 soru
Toplam	100 soru
Sınav Süresi	135 dakika

ÖZGÜN SORULAR • AYRINTILI ÇÖZÜMLER • DGS DÜZEYİ

Bu çalışma resmî ÖSYM yayını değildir.

SINAV UYGULAMA YÖNERGESİ

1. Bu kitapçıkta Sayısal ve Sözel Bölüm olmak üzere iki bölüm ve toplam 100 soru bulunmaktadır.
2. Toplam cevaplama süresi 135 dakikadır. Zamanı bölümler arasında kendi stratejinize göre kullanabilirsiniz.
3. Her sorunun yalnız bir doğru cevabı vardır. Bir soruda birden fazla seçenek işaretlenirse soru yanlış sayılır.
4. Her bölümde ham puan, doğru sayısından yanlış sayısının dörtte biri çıkarılarak hesaplanır.
5. Sayısal Bölüm için yaklaşık 72,5 dakika, Sözel Bölüm için yaklaşık 62,5 dakika önerilmiştir.
6. Cevaplarınızı cevap formuna dikkatle aktarınız. Bu deneme eğitim amacıyla hazırlanmış özgün bir çalışmadır.

Önerilen strateji: İlk turda hızlı çözülebilen soruları işaretleyin, uzun mantık ve paragraf setlerine ikinci turda dönün.

SAYISAL BÖLÜM

50 SORU • ÖNERİLEN SÜRE: 72,5 DAKİKA

Her sorunun yalnız bir doğru cevabı vardır.

1. $[(7/8 - 5/12) / (3/4 + 1/6)]$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) $1/3$ B) $5/11$
 C) $11/12$ D) 2
 E) $1/2$

2. $(1,44 / 0,12) - (0,63 / 0,09)$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 3 B) 4
 C) 6 D) 5
 E) 7

3. $(2^9 - 2^7) / (2^6 + 2^5)$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 2 B) 3
 C) 6 D) 4
 E) 8

4. $\sqrt{72} - \sqrt{32} + \sqrt{18}$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) $3\sqrt{2}$ B) $5\sqrt{2}$
 C) $4\sqrt{2}$ D) $6\sqrt{2}$
 E) $7\sqrt{2}$

5. $(10! - 9!) / (27 \cdot 8!)$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 1 B) 2
 C) 6 D) 9
 E) 3

6. A ve B birbirinden farklı, sıfırdan farklı rakamlar olmak üzere $2AB + B4A = 868$ 'dir. Buna göre A·B çarpımı kaçtır?

- A) 12 B) 8
 C) 10 D) 14
 E) 16

7. $20 \leq n \leq 50$ olmak üzere, $5n+2$ sayısı 7 ile tam bölünebilen tam sayı n değerlerinin toplamı kaçtır?

- A) 130 B) 136
 C) 144 D) 172
 E) 180

8. n bir tam sayı olmak üzere aşağıdaki ifadelerden hangileri her zaman çifttir?

I. $n(n+1)$

II. n^2+n+2

III. n^2+1

- A) Yalnız I B) Yalnız II
 C) I ve III D) I ve II
 E) II ve III

9. $4^{(x+1)} = 8^{(3-x)}$ olduğuna göre x kaçtır?

- A) $5/4$ B) $7/5$
 C) $4/3$ D) $3/2$
 E) $8/5$

10. $||2x-3|-5| = 1$ denklemini sağlayan farklı x değerlerinin toplamı kaçtır?

- A) 2 B) 3
 C) 4 D) 6
 E) 8

11. $(x-2)(x+5) \leq 0$ ve $|x| > 1$ koşullarını birlikte sağlayan kaç farklı tam sayı x vardır?

- A) 4 B) 5
C) 6 D) 7
E) 8

12. $x+y=7$ ve $x \cdot y=10$ olduğuna göre x^3+y^3 kaçtır?

- A) 77 B) 91
C) 105 D) 119
E) 133

13. $x:y:z = 2:5:7$ ve $3x+z-y=32$ olduğuna göre $x+y+z$ kaçtır?

- A) 56 B) 42
C) 48 D) 52
E) 64

14. $a \triangle b = 2a-b^2$ biçiminde tanımlanıyor. Buna göre $(6 \triangle 2) + (5 \triangle 3)$ kaçtır?

- A) 6 B) 9
C) 10 D) 12
E) 15

15. Bir kursta 28 kişi İngilizce, 22 kişi Almanca çalışmaktadır. Bu kişilerin 15'i her iki dili de çalışmakta, 9 kişi ise bu iki dilden hiçbirini çalışmamaktadır. Buna göre kursta toplam kaç kişi vardır?

- A) 36 B) 38
C) 41 D) 44
E) 47

16. $f(x)=2x-1$ ve $g(x)=x^2+3$ 'tür. x pozitif gerçel sayı ve $(g \circ f)(x)=28$ olduğuna göre x kaçtır?

- A) -2 B) 0
C) 1 D) 2
E) 3

17. Maliyeti 320 TL olan bir ürün, etiket fiyatı üzerinden %20 indirimle satıldığında maliyetine göre %25 kâr sağlanıyor. Buna göre ürünün etiket fiyatı kaç TL'dir?

- A) 450 B) 480
C) 520 D) 500
E) 540

18. 40 litre %25 tuzlu su karışımından yalnız su buharlaştırılarak tuz oranı %40'a çıkarılıyor. Buna göre kaç litre su buharlaşmıştır?

- A) 10 B) 15
C) 18 D) 20
E) 24

19. Altı yıl önce bir babanın yaşı kızının yaşının 4 katı, altı yıl sonra ise 2 katı olacaktır. Buna göre bugünkü yaşları toplamı kaçtır?

- A) 36 B) 38
C) 40 D) 42
E) 48

20. A bir işi tek başına 20 günde bitirmektedir. A, 5 gün tek başına çalıştıktan sonra B de çalışmaya katılıyor ve kalan iş 6 günde tamamlanıyor. Buna göre B bu işi tek başına kaç günde bitirir?

- A) 10 B) 12
C) 40/3 D) 15
E) 18

- 21.** Aynı yönde hareket eden iki araçtan öndeki 54 km/sa, arkadaki 72 km/sa hızla ilerlemektedir. Başlangıçta aralarındaki uzaklık 900 metre olduğuna göre hızlı araç yavaş aracı kaç dakika sonra yakalar?
- A) 2 B) 3
C) 4 D) 5
E) 6
- 22.** Yaş ortalaması 20 olan bir gruba yaşları 26 ve 34 olan iki kişi katılınca grubun yaş ortalaması 22 oluyor. Başlangıçta grupta kaç kişi vardır?
- A) 6 B) 7
C) 8 D) 9
E) 10
- 23.** Bir tiyatrodaki yetişkin bileti 150 TL, öğrenci bileti 90 TL'dir. Toplam 120 bilet satışından 12.600 TL gelir elde edildiğine göre kaç yetişkin bileti satılmıştır?
- A) 30 B) 35
C) 40 D) 45
E) 50
- 24.** Bir kütüphanedeki kitapların %40'ı romandır. Kütüphaneye 60 roman eklendiğinde romanların oranı %50 oluyor. Buna göre başlangıçta kütüphanede toplam kaç kitap vardır?
- A) 200 B) 240
C) 300 D) 360
E) 400
- 25.** 0, 1, 2, 3, 4 ve 5 rakamlarından dördü birer kez kullanılarak 3000'den büyük ve 5 ile tam bölünebilen kaç farklı dört basamaklı doğal sayı yazılabilir?
- A) 36 B) 42
C) 48 D) 54
E) 60

26-27. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Bir otoparkın P, R, S ve T tarifelerinde giriş ücreti, bu ücrete dâhil park süresi ve süre aşıldığında her tam saat için alınan ek ücret aşağıdaki tabloda verilmiştir.

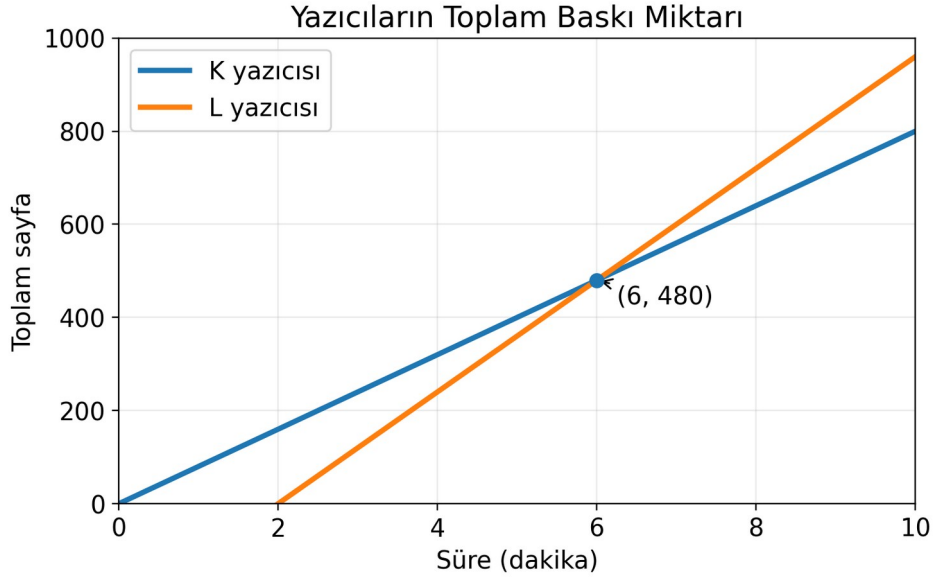
Tarife	Giriş ücreti (TL)	Dâhil süre (saat)	Ek ücret (TL/saat)
P	60	2	18
R	90	4	10
S	45	1	20
T	120	6	8

Park süresinin dâhil süreyi aşan kısmı tam saat üzerinden ücretlendirilmekte, dâhil sürenin altında kalan kullanım için ücret iadesi yapılmamaktadır.

- 26.** Otoparkta 5 saat kalan bir araç için hangi tarife en düşük toplam ücreti oluşturur?
- A) P B) S
C) R D) T
E) P ve T
- 27.** Aynı araç 3 saat yerine 7 saat park ettiğinde toplam ücreti en çok artan tarife hangisidir?
- A) P B) S
C) R D) T
E) P ve R

28-29. soruları aşağıdaki grafiğe göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

K yazıcısı çalışmaya başladığı andan itibaren dakikada 80 sayfa basmaktadır. L yazıcısı ise işlem başladıktan 2 dakika sonra çalışmaya başlayıp dakikada 120 sayfa basmaktadır. Yazıcıların bastığı toplam sayfa sayıları grafikte gösterilmiştir.

K ve L yazıcılarının zamana göre toplam bastığı sayfa sayısını gösteren doğrusal grafik

28. İşlem başladıktan kaç dakika sonra iki yazıcının bastığı toplam sayfa sayıları eşit olur?

- A) 4
B) 5
C) 6
D) 7
E) 8

29. İşlemin 4. dakikası ile 8. dakikası arasında iki yazıcının bastığı toplam sayfa sayısı kaçtır?

- A) 800
B) 720
C) 760
D) 840
E) 880

30-31. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

A, B, C, D, E ve F kartları; üstte ve altta üçer hücre bulunan 2 x 3'lük bir panoya, her hücreye bir kart gelecek biçimde yerleştirilecektir.

- B kartı A kartının hemen sağındadır.
- F kartı C kartının tam altındadır.
- D ve E kartları aynı sıradadır; D, E'nin solundadır.

30. Aşağıdaki yerleştirmelerden hangisi kurallara uygundur?

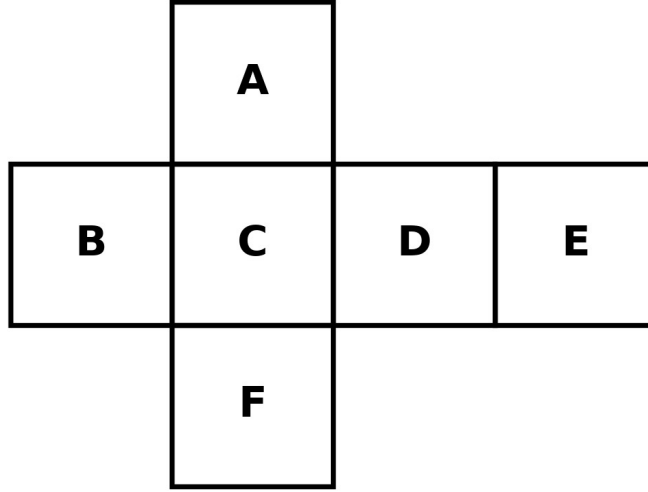
- A) Üst sıra: C-A-B; Alt sıra: F-D-E
B) Üst sıra: A-C-B; Alt sıra: D-F-E
C) Üst sıra: D-A-B; Alt sıra: E-C-F
D) Üst sıra: C-D-E; Alt sıra: A-F-B
E) Üst sıra: A-B-D; Alt sıra: C-E-F

31. A kartı alt sıranın sol hücrelerine yerleştirilirse üst sıranın orta hücrelerinde hangi kart bulunur?

- A) B
B) C
C) E
D) D
E) F

32-33. soruları aşağıdaki küp açılımına göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Küp Açılımı

A, B, C, D, E ve F harfleriyle işaretlenmiş altı kareden oluşan küp açılımı

Açılım katlanarak bir küp oluşturulacaktır.

32. Küp oluşturulduğunda A harfinin bulunduğu yüzün karşısında hangi harf bulunur?

A) B	B) F
C) C	D) D
E) E	

33. Aşağıdaki üçlülerden hangisinin yüzleri küpün bir köşesinde buluşabilir?

A) A, B ve C	B) A, B ve F
C) B, D ve E	D) A, C ve E
E) A, C ve F	

34-36. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

K, L, M, N ve P sunumları 1'den 5'e kadar numaralanmış oturumlara, her oturumda bir sunum olacak biçimde yerleştirilecektir.

- M sunumu K sunumundan sonra yapılır.
- N sunumunun hemen ardından P sunumu yapılır.
- L sunumu 1. veya 5. oturumda değildir.
- K sunumu L sunumundan önce yapılır.

34. Aşağıdaki sıralamalardan hangisi 1. oturumdan 5. oturuma doğru kurallara uygundur?

A) N-P-L-K-M	B) K-N-P-L-M
C) K-P-N-M-L	D) M-K-N-P-L
E) N-K-P-L-M	

35. Aşağıdaki sunumlardan hangisi 1. oturuma yerleştirilirse bütün sıralama tek biçimde belirlenir?

A) K	B) N
C) L	D) M
E) P	

36. L sunumu 3. oturumda yapılırsa 5. oturumda hangi sunum yapılır?

A) K	B) M
C) N	D) L
E) P	

37-39. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

K, L, M, N ve P kutularına 2, 4, 6, 8 ve 10 sayıları; her kutuya bir sayı ve her sayı yalnız bir kutuya gelecek biçimde yazılacaktır.

- K ve L kutularındaki sayıların toplamı 12'dir.
- M kutusundaki sayı, N kutusundaki sayıdan 4 fazladır.
- P kutusundaki sayı, L kutusundaki sayıdan küçüktür.

37. Aşağıdaki sayı dağılımlarından hangisi kurallara uygundur?

- A) K=2, L=10, M=8, N=4, P=6
 B) K=10, L=2, M=8, N=4, P=6
 C) K=6, L=8, M=10, N=4, P=2
 D) K=4, L=8, M=6, N=2, P=10
 E) K=8, L=4, M=6, N=2, P=10

38. 10 sayısı aşağıdaki kutu çiftlerinden hangisinden birinde bulunabilir?

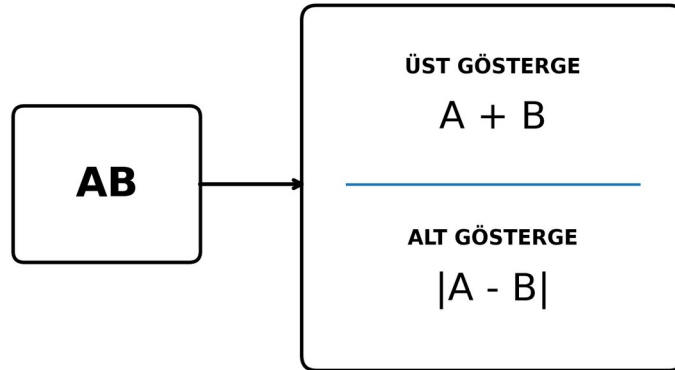
- A) K veya L
 B) K veya P
 C) L veya M
 D) M veya N
 E) N veya P

39. L kutusundaki sayı 10 ise P kutusundaki sayı kaçtır?

- A) 6
 B) 2
 C) 4
 D) 8
 E) 10

40-42. soruları aşağıdaki sayı makinesine göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Sayı makinesine iki basamaklı AB doğal sayısı girildiğinde üst göstergede A+B, alt göstergede $|A-B|$ yazmaktadır.

Sayı Makinesi

İki basamaklı sayının rakam toplamını ve rakam farkını gösteren sayı makinesi şeması

40. Makineye 84 sayısı girildiğinde üst ve alt göstergelerde sırasıyla hangi sayılar görünür?

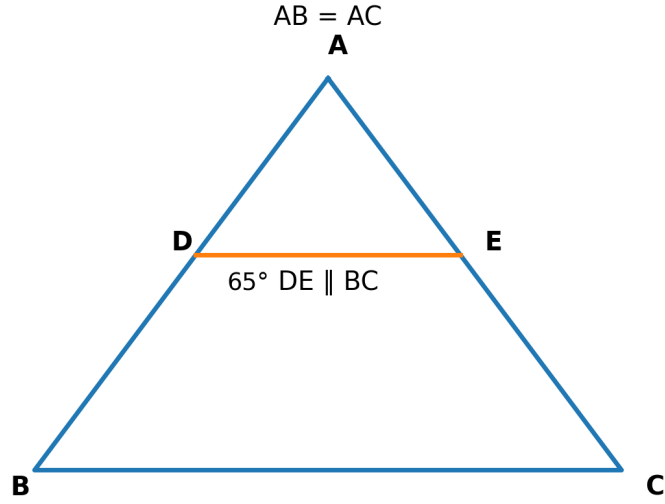
- A) 12 ve 4
 B) 12 ve 2
 C) 8 ve 4
 D) 4 ve 12
 E) 16 ve 4

41. Üst göstergede 11, alt göstergede 3 görünmektedir. Giriş sayısının onlar basamağı birler basamağından büyük olduğuna göre giriş sayısı kaçtır?

- A) 47
 B) 65
 C) 74
 D) 83
 E) 92

42. Alt göstergede 3; üst göstergede ise 7, 9 veya 11 yazmasını sağlayan kaç farklı iki basamaklı giriş sayısı vardır?

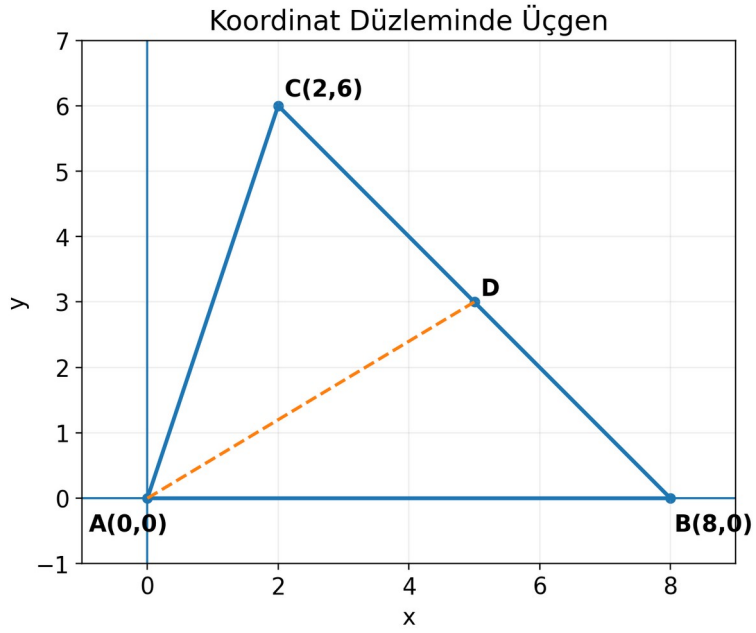
- A) 3
 B) 4
 C) 5
 D) 8
 E) 6

İçinde tabana paralel DE doğru parçası bulunan ikizkenar ABC üçgeni

43. Şekilde AB=AC ve DE, BC'ye paraleldir. $m(\angle ADE)=65^\circ$ olduğuna göre $m(\angle BAC)$ kaç derecedir?

- A) 50
B) 40
C) 45
D) 55
E) 60

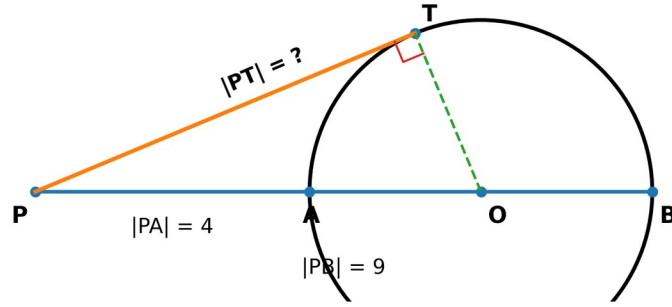

A, B, C ve BC'nin orta noktası D gösterilmiş koordinat düzlemi

44. Koordinat düzleminde A(0,0), B(8,0), C(2,6) noktaları veriliyor. D, BC'nin orta noktası olduğuna göre ACD üçgeninin alanı kaç birimkaredir?

- A) 8
B) 10
C) 16
D) 12
E) 24

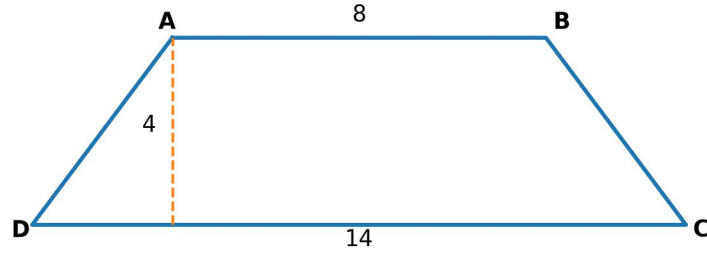
Teğet - Kesen Bağıntısı

Dışarıdaki P noktasından çembere çizilen PT teğeti ile PAB keseni

45. Çemberin dışındaki P noktasından çizilen PT doğrusu çembere T noktasında teğet, PAB doğrusu ise çemberi A ve B noktalarında kesmektedir. $|PA|=4$ ve $|PB|=9$ olduğuna göre $|PT|$ kaç birimdir?

- A) 3
B) 4
C) $\sqrt{29}$
D) 5
E) 6

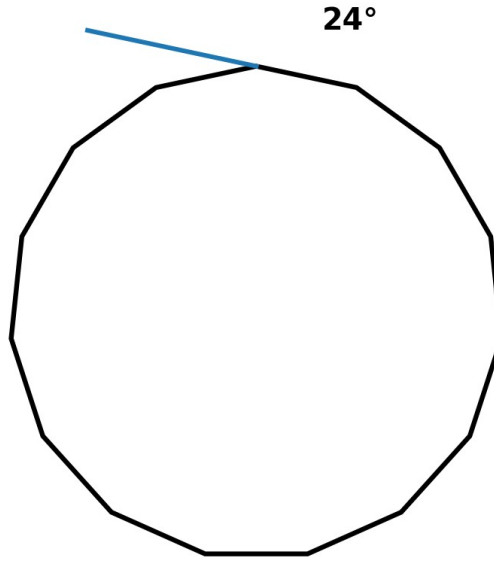

Tabanları 14 ve 8, yüksekliği 4 olan ikizkenar yamuk

46. İkizkenar yamuğun paralel kenarları 14 ve 8 birim, yüksekliği 4 birimdir. Buna göre yamuğun çevresi kaç birimdir?

- A) 28
B) 30
C) 32
D) 34
E) 36

Düzgün Çokgen

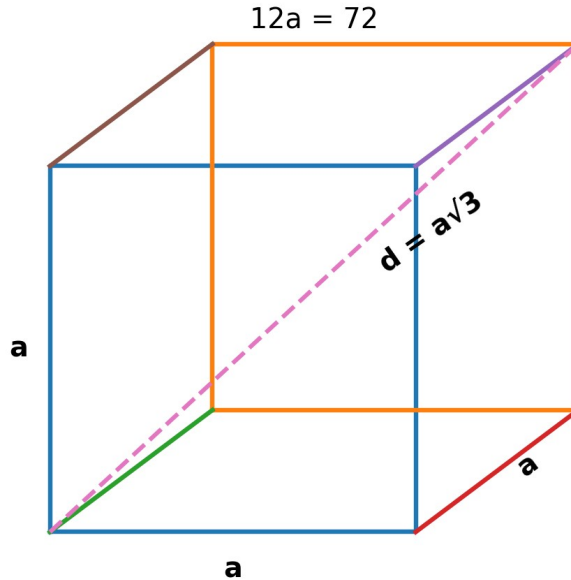

Bir köşesinde 24 derece dış açı gösterilmiş düzgün çokgen

47. Bir düzgün çokgenin bir dış açısı 24° olduğuna göre bu çokgen kaç kenarlıdır?

- A) 12
B) 14
C) 16
D) 18
E) 15

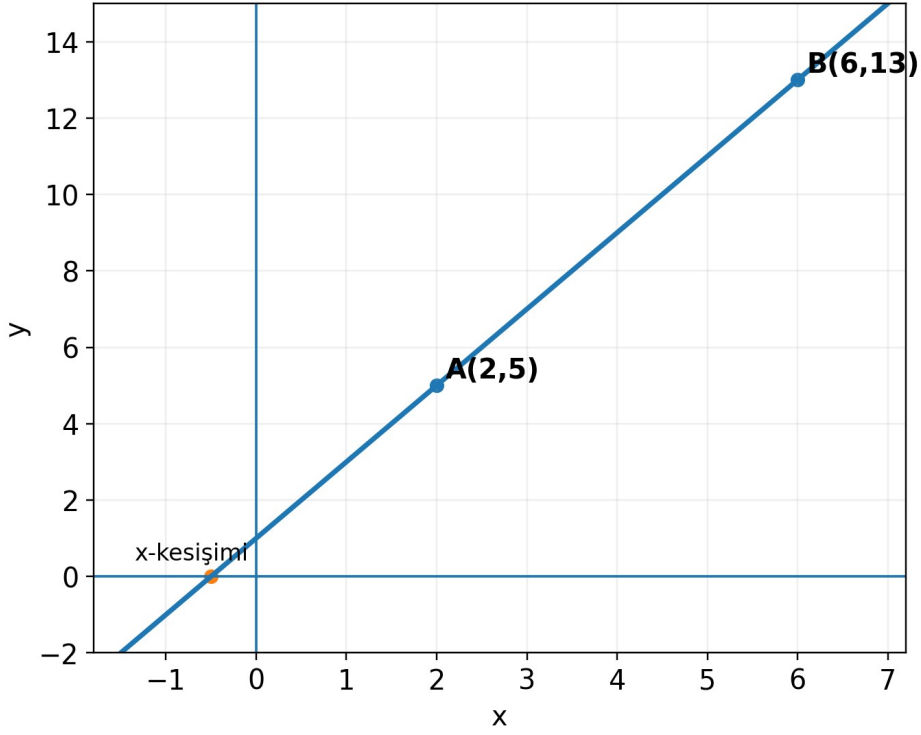
Küpün Uzay Köşegeni

Ayrıtı a ve uzay köşegeni d ile gösterilmiş küp

48. Bir küpün tüm ayrıtlarının uzunlukları toplamı 72 birimdir. Buna göre küpün uzay köşegeni kaç birimdir?

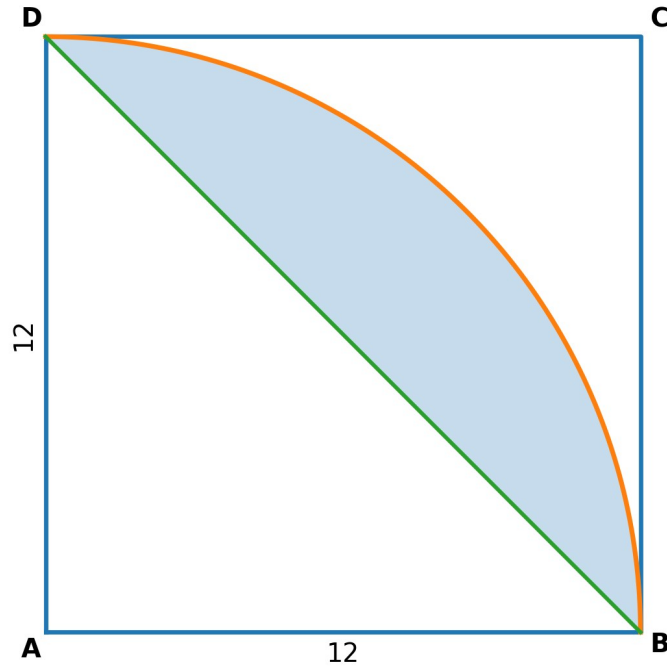
- A) $3\sqrt{3}$
B) $4\sqrt{3}$
C) $5\sqrt{3}$
D) $6\sqrt{3}$
E) $9\sqrt{3}$

$A(2,5)$ ve $B(6,13)$ noktalarından geçen doğrunun koordinat grafiği

49. Koordinat düzleminde $A(2,5)$ ve $B(6,13)$ noktalarından geçen doğrunun x eksenini kestiği noktanın apsisi kaçtır?

- A) -1
B) 0
C) $1/2$
D) $-1/2$
E) 1

Kare içinde A merkezli çeyrek çember ve BD kirişi arasındaki boyalı bölge

50. Kenar uzunluğu 12 birim olan ABCD karesinde, A merkezli ve yarıçapı 12 birim olan çeyrek çember yayı B ile D noktalarını birleştiriyor. Yay ile BD kirişi arasında kalan boyalı bölgenin alanı kaç birimkaredir?

- A) $18\pi - 72$
B) $36\pi - 36$
C) $36\pi - 72$
D) $72\pi - 72$
E) $36\pi + 72$

SÖZEL BÖLÜM

50 SORU • ÖNERİLEN SÜRE: 62,5 DAKİKA

Her sorunun yalnız bir doğru cevabı vardır.

1. Bir arşivin dijitalleştirilmesi, belgeleri yalnızca ekran üzerinden erişilebilir kılmaz; araştırmacıların karşılaştırma ve tarama imkânlarını da ----. Ancak dijital kopyanın varlığı, fiziksel belgenin korunmasını ----; çünkü dijital biçimler de zamanla kullanılamaz hâle gelebilir.

- A) sınırlar - zorunlu kılar
B) geciktirir - kolaylaştırır
C) belirsizleştirir - önemsizleştirir
D) çeşitlendirir - gereksiz hâle getirmes
E) tekleştirir - bütünüyle ortadan kaldırır

2. Bilimsel modeller, gerçeğin küçültülmüş kopyaları değildir; bazı ayrıntıları bilinçli olarak dışarıda bırakır. Bu seçicilik modelin kusuru değil, ----. Çünkü model, her şeyi aynı anda göstermek yerine belirli bir soruya ----.

- A) işlevinin koşuludur - odaklanır
B) geçici başarısızlığıdır - yabancılaşır
C) nesnellikten uzaklaşmasıdır - karşı çıkar
D) kapsamını genişletmesidir - cevap vermekten kaçınır
E) gerçeği değiştirmesidir - rastlantıyla yaklaşır

3. Bir çeviri, kaynak metindeki her sözcüğe tek tek bağlı kaldığında anlamı taşısa bile hedef dilde ----; metnin ritmini tümüyle serbest bıraktığında ise özgün yapıyla bağını ----.

- A) katılaştırabilir - zayıflatılabilir
B) akıcılaştırabilir - güçlendirebilir
C) çoğaltabilir - görünür kılabilir
D) sadeleştirilebilir - kesinleştirilebilir
E) özgünleştirilebilir - koruyabilir

4. Kentteki ağaç gölgesi, yalnız yayaların doğrudan güneşten korunmasını sağlamaz; yüzeylerin ısı depolamasını azaltır ve bitkinin terlemesiyle çevredeki havayı serinletir. Bu nedenle gölgelendirme, kentsel tasarımda ---- değil, ----.

- A) estetik bir ek - ısı yönetiminin temel bileşenidir
B) geçici bir önlem - yalnız kırsal alanların ihtiyacıdır
C) bitkisel bir süs - ulaşımı yavaşlatan bir ayrıntıdır
D) maliyetli bir tercih - tek başına yeterli bir çözümdür
E) görsel bir engel - yapısal güvenliğin karşıtıdır

- I. Saha notu, görülen her şeyin eksiksiz bir dökümü değildir.
II. Araştırmacı, o anda önemli bulduğu ayrıntıları seçerek kaydeder.
III. Bu seçimin hangi ölçütlerle yapıldığı, daha sonraki yorumların sınırlarını da belirler.
IV. Yeni nesil kameralar, tek şarjla saatlerce yüksek çözünürlüklü görüntü kaydedebilmektedir.
V. Bu yüzden notlara yalnız gözlemler değil, gözlemi yönlendiren sorular ve belirsizlikler de eklenmelidir.

5. Numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın anlam bütünlüğünü bozmaktadır?

- A) I
B) II
C) III
D) V
E) IV

- I. Tohum bankaları, tarımsal çeşitliliğin yalnız bugünkü örneklerini değil gelecekte işe yarayabilecek genetik özelliklerini de saklar.
II. Ancak bir tohumu depoya koymak, onu süresiz olarak korumaya yetmez.
III. Yerel ürünlerle hazırlanan menüler, son yıllarda şehir restoranlarında daha görünür hâle gelmiştir.
IV. Nem ve sıcaklık düzenli izlenmeli, çimlenme gücü azalan örnekler kontrollü biçimde yenilenmelidir.
V. Bu nedenle tohum bankası, durağan bir arşivden çok sürekli bakım isteyen canlı bir koleksiyondur.

6. Numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın anlam bütünlüğünü bozmaktadır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

- I. Bir meydanın ses ortamı, yalnız desibel düzeyiyle açıklanamaz.
II. Kablosuz kulaklık satışları, son beş yılda birçok ülkede düzenli biçimde artmıştır.
III. Aynı yükseklikteki çocuk sesi ile fren sesi, kullanıcıda farklı etkiler oluşturur.
IV. Üstelik sabah kabul edilebilir olan bir ses, gece aynı yerde rahatsız edici olabilir.
V. Bu yüzden ses peyzajı çalışmaları, sesin kaynağını, zamanını ve mekândaki işlevini birlikte değerlendirir.

7. Numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın anlam bütünlüğünü bozmaktadır?

- A) II
C) III
E) V
- B) I
D) IV

8. Bu yıl kent müzesinde açılan üç sergiden yalnız 'Su Yolları' sergisi pazartesi günleri ziyarete kapalıdır; 'Göç İzleri' sergisi ise diğer iki sergiden daha geç kapanmaktadır. Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Su Yolları sergisi haftanın yalnız bir günü kapalıdır.
C) Pazartesi günleri sergilerden en az ikisi ziyarete açıktır.
E) Su Yolları sergisi diğer iki sergiden daha erken kapanmaktadır.
- B) Göç İzleri sergisi pazartesi günleri en erken kapanan sergidir.
D) Üç sergi her gün aynı saatte açılmaktadır.

9. Kütüphanenin yeni kataloğuna 2024 basımlı kitapların tamamı, 2023 basımlı tarih kitaplarının ise yalnız ödünç verilebilir olanları eklenmiştir. Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Katalogdaki bütün kitaplar ödünç verilebilir.
C) 2023 basımlı tarih kitaplarının tamamı katalogdadır.
E) Ödünç verilemeyen kitapların tümü 2023 basımlıdır.
- B) Katalogda yer alan 2023 basımlı bir tarih kitabı ödünç verilebilir.
D) 2024 basımlı kitapların hiçbirisi tarih kitabı değildir.

10. Bir araştırma ekibindeki herkes en az bir yabancı dil bilmektedir; İspanyolca bilenlerin tümü İngilizce bilmekte, Almanca bilenlerin hiçbirisi İspanyolca bilmemektedir. Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngilizce bilen herkes İspanyolca da bilmektedir.
B) İspanyolca bilen hiçbir ekip üyesi yalnız Almanca ve İspanyolca bilen biri değildir.
C) Almanca bilenlerin tümü yalnız bir yabancı dil bilmektedir.
D) Ekipte İngilizce bilmeyen kimse yoktur.
E) İspanyolca bilmeyenlerin tümü Almanca bilmektedir.

- I. Bu yüzden onarım öncesinde kâğıdın lif yapısı ve mürekkep türü incelenir.
II. Eski bir belgeye yapıştırıcı sürmek basit bir müdahale gibi görünebilir.
III. Yanlış seçilen bir yapıştırıcı zamanla sararabilir ve lifleri kırılganlaştırabilir.
IV. İnceleme sonucuna göre daha sonra çıkarılabilen, geri döndürülebilir bir malzeme seçilir.
V. Oysa küçük bir müdahale bile belgenin kimyasal dengesini değiştirebilir.

11. Numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

- A) I
C) II
E) IV
- B) V
D) III

- I. Çok sayıda gönüllünün farklı yerlerden veri toplaması, araştırmacıların tek başına ulaşamayacağı bir kapsama erişmesini sağlar.
II. Bunun için gözlem saatinin, kullanılan aracın ve belirsiz kayıtların nasıl işaretleneceğinin önceden belirlenmesi gerekir.
III. Yurttaş bilimi projeleri, bilimsel veri üretimine uzman olmayan katılımcıları da dâhil eder.
IV. Ortak ölçütler kullanıldığında farklı kişilerin kayıtları karşılaştırılabilir hâle gelir.
V. Ancak katılımcı sayısının çokluğu, verinin kendiliğinden güvenilir olacağı anlamına gelmez.

12. Numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak doğru sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I-III-II-V-IV
C) III-V-I-IV-II
E) III-I-V-II-IV
- B) II-IV-III-I-V
D) V-II-IV-III-I

- I.** Bu yeni kullanımlar, kentin geçmişini silmeden bugünkü gereksinimlere cevap verebilir.
II. Bazen eski bir depo atölyeye, terk edilmiş bir istasyon kültür merkezine dönüşür.
III. Yeter ki dönüşüm, yapının izlerini yalnız dekor olarak kullanmakla yetinmesin.
IV. Bu boşlukların tümünü yıkmak kadar, hiçbir müdahale yapmadan bırakmak da tek seçenek değildir.
V. Kentlerde işlevini yitiren sanayi yapıları çoğu zaman büyük ve sorunlu boşluklar oluşturur.

13. Numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) II
 C) III
 E) V
 B) I
 D) IV

- I.** Bu kayıp hesaba katılmazsa bitkinin gerçek su tüketimi olduğundan yüksek ya da düşük hesaplanabilir.
II. Bir serada sulama miktarını ölçmek için yalnız depodan çıkan suyu bilmek yeterli değildir.
III. Böylece ölçülen değer, sisteme verilen suyla bitkiye ulaşan su arasındaki farkı gösterebilir.
IV. Bu nedenle borulardaki kaçaklar ve drenajla uzaklaşan su da ayrı ayrı izlenmelidir.
V. Çünkü suyun bir bölümü toprağa ulaşmadan boru yüzeyinden veya açık kanaldan buharlaşabilir.

14. Numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak doğru sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I-II-V-III-IV
 C) III-IV-II-V-I
 E) II-V-I-IV-III
 B) II-I-V-IV-III
 D) V-II-IV-I-III

15. 'Bir kentin belleği yalnız ayakta kalan yapılarda değil, o yapılar arasında her gün tekrarlanan güzergâhlarda da saklıdır.' cümlesinde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir kentin belleğinin korunması için bütün eski yapıların değiştirilmeden bırakılması gerektiği
 B) Gündelik güzergâhların tarihî yapılardan daha kalıcı olduğu
 C) Kentlerin yalnız ulaşım ağları üzerinden anlaşılabilceği
 D) Kent geçmişinin, mimari eserlerin yanı sıra gündelik hareket ve kullanım alışkanlıklarında da yaşadığı
 E) Yeni yapıların kent belleğine hiçbir katkı sağlayamayacağı

16. 'Eleştirmen, metnin kapısını okura açmalı; odaların yerini okur adına seçmemelidir.' cümlesinde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eleştirmenin yapının bütün bölümlerini okurdan önce açıklaması gerektiği
 B) Eleştirinin okura metni anlamada yol göstermesi fakat tek bir yorumu dayatmaması gerektiği
 C) Bir metnin yalnız uzmanların yardımıyla anlaşılabilceği
 D) Okurun eleştirmenin önerdiği sıraya uymadan metni okuyamayacağı
 E) Eleştirinin metindeki belirsizlikleri tamamen ortadan kaldırması gerektiği

17. 'Veri suskun değildir; onu hangi soruyla dinlediğimiz, ne söylediğini değiştirir.' cümlesinde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Verilerin araştırmacıdan bağımsız hiçbir gerçeklik taşımadığı
 B) Her araştırma sorusunun aynı veriden aynı sonucu ürettiği
 C) Sayısal verilerin sözel verilerden daha güvenilir olduğu
 D) Araştırmacının veriyi değiştirmeden yorumlayamayacağı
 E) Veriden çıkarılan sonucun, araştırmacının sorusu ve çözümleme yöntemiyle biçimlendiği

18. 'Bir eseri çağdaş kılan, bugün yazılmış olması değil, bugünle yeni bir ilişki kurabilmesidir.' cümlesinde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir yapının güncelliğinin üretildiği tarihten çok yeni dönemlerde anlamlı bağlar kurabilmesine bağlı olduğu
 B) Günümüzde yazılan her yapının geçmişte yazılanlardan daha değerli olduğu
 C) Eski eserlerin çağdaş okur tarafından anlaşılmasının mümkün olmadığı
 D) Bir eserin yalnız yazıldığı dönemin sorunlarını işlemesi gerektiği
 E) Çağdaş eserlerin geçmişle ilişki kurmaktan kaçınması gerektiği

19. Mercan resiflerini onarma projelerinde laboratuvarda büyütülen küçük mercan parçaları denize taşınabilir. Ancak yalnız hızlı büyüyen birkaç türün çoğaltılması, kısa sürede geniş alan kaplasa da resifin hastalık ve sıcaklık dalgalılarına karşı kırılganlığını artırabilir. Bu nedenle bazı projeler büyüme hızının yanı sıra genetik çeşitliliği, türler arası ilişkileri ve yerel akıntı koşullarını da hesaba katmaktadır. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Laboratuvarda büyütülen mercanlar doğal ortamda hiçbir zaman yaşayamaz.
- B) Mercan resifleri yalnız sıcaklık değişimlerinden zarar görür.
- C) Onarım projelerinde tek ölçüt, en hızlı büyüyen türü seçmektir.
- D) Yerel akıntılar mercan türlerinin tamamını aynı biçimde etkiler.
- E) Resif onarımında hızlı sonuç kadar ekolojik ve genetik çeşitliliğin korunması da önemlidir.

20. Mikrotarih, geniş bir dönemi küçük bir topluluk, tek bir dava dosyası ya da sıradan bir kişinin yaşamı üzerinden inceleyebilir. Amaç, küçük örneği bütün toplumun basit bir modeli saymak değildir. Araştırmacı, ayrıntılı kayıtlardaki çatışma ve istisnalardan hareketle genel anlatıların hangi deneyimleri görünmez bıraktığını araştırır. Bu parçada mikrotarihle ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Araştırmalarında yalnız sözlü kaynakları kullandığına
- B) Küçük ölçekli örnekleri inceleyebildiğine
- C) Genel tarih anlatılarının eksiklerini sorguladığına
- D) İstisna ve çatışmalardan yararlandığına
- E) Küçük örneği toplumun eksiksiz kopyası saymadığına

21. Yemek tariflerinin standart ölçülere bağlanması, aynı yemeğin farklı mutfaklarda benzer sonuçla hazırlanmasını kolaylaştırdı. Bununla birlikte 'bir tutam', 'kulak memesi kıvamı' gibi ifadeler bütünüyle ortadan kalkmadı; çünkü bunlar yalnız miktar değil, ustanın dokunma ve görme deneyimini de aktarır. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Standart ölçüler geleneksel yemeklerin hazırlanmasını imkânsız kılmıştır.
- B) Mutfak bilgisinin bir bölümü sayısal ölçülerle, bir bölümü ise duysal deneyimle aktarılır.
- C) Ustalar sayısal ölçülerini hiçbir zaman kullanmaz.
- D) Duysal ifadeler her mutfakta aynı kesinliği taşır.
- E) Tariflerdeki bütün belirsizlikler standartlaşmayla ortadan kalkmıştır.

22. Uyku sırasında beyin, gün içinde edinilen bilgileri olduğu gibi depolamaz. Bazı bağlantılar güçlenirken bazı ayrıntılar zayıflar; böylece bilgi, yeni durumlarda kullanılabilecek daha genel örüntülere dönüşebilir. Bu yüzden öğrenmenin ardından uyumak yalnız dinlenmek değil, öğrenilen malzemenin yeniden düzenlenmesine fırsat vermektir. Bu parçaya en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uykusuzluğun Tek Nedeni
- B) Beynin Bütün Ayrıntıları Saklaması
- C) Gündüz Uykusunun Tarihi
- D) Uykunun Öğrenilen Bilgiyi Yeniden Düzenlemesi
- E) Dinlenme Süresini Kısaltma Yolları

23. Kamusal alandaki banklar çoğu zaman yalnız kaç kişinin oturabileceği üzerinden değerlendirilir. Oysa bankın yönü, sırt desteği, gölgeye uzaklığı ve yan yana oturanların birbirine dönüp dönememesi, o alanın kimler tarafından ne kadar süre kullanılacağını belirler. Sayıyı artırırken bu ayrıntıları yok sayan tasarım, oturma kapasitesi üretir ama kamusal karşılaşma üretmeyebilir. Yazarın bu parçadaki temel eleştirisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kentlerde bank sayısının sürekli azaltılmasına
- B) Bütün bankların aynı malzemeden yapılmasına
- C) Kamusal alanların yalnız gölgede kurulmasına
- D) Kamusal oturma elemanlarının yalnız nicelik üzerinden değerlendirilmesine
- E) İnsanların açık alanlarda uzun süre oturmasına

24. Müze etiketleri, eserin adını ve tarihini vermekle yetindiğinde ziyaretçiye başlangıç noktası sunar fakat eseri tek bir yoruma kapatmaz. Çok uzun etiketler ise ziyaretçiye metne bağımlı hâle getirip görsel incelemeyi ikinci plana itebilir. İyi bir etiket, gerekli bağlamı kısa ve açık biçimde verir; merakı sona erdirmek yerine yeni sorular doğurur. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Etiketler eseri incelemek için başlangıç bilgisi sağlayabilir.
- B) Etiket ne kadar uzun olursa ziyaretçinin eserle ilişkisi o kadar güçlenir.

- C) Aşırı ayrıntılı metin görsel incelemeyi geri plana itebilir.
- D) İyi etiket, tek ve kapalı bir yorum dayatmamalıdır.
- E) Kısa bağlam bilgisi ziyaretçinin merakını destekleyebilir.

25-27. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Arkeolojik bir buluntunun rekonstrüksiyon çizimi, kazıda ortaya çıkarılan parçaların olduğu gibi yan yana getirilmesinden ibaret değildir. Çizer; kırık yüzeyleri, benzer örnekleri, üretim izlerini ve kullanım aşınmalarını birlikte değerlendirerek nesnenin olası bütünü kurar. Bu nedenle çizim, gözlemle varsayımın kesiştiği bir alandır. Sorun, varsayım kullanılmasında değil, varsayımın gözlem gibi sunulmasındadır. Eksik bölümün hangi karşılaştırmaya dayanarak tamamlandığı, hangi çizgilerin doğrudan buluntudan geldiği ve hangi ayrıntıların olasılık taşıdığı belirtilirse çizim denetlenebilir bir bilimsel öneriye dönüşür. Aksi hâlde düzgün ve ikna edici bir görüntü, buluntudaki belirsizlikleri örter. İyi rekonstrüksiyon, boşlukları görünmez kılmak yerine onları nasıl doldurduğunu gösterir.

25. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arkeolojik nesnelerin eksik bölümleri hiçbir koşulda çizimle tamamlanmamalıdır.
- B) İkna edici bir görüntü, buluntunun bütün belirsizliklerini kendiliğinden açıklar.
- C) Rekonstrüksiyonun temel amacı estetik açıdan kusursuz bir nesne üretmektir.
- D) Benzer örneklerden yararlanmak arkeolojik çizimi bütünüyle öznel hâle getirir.
- E) Rekonstrüksiyon çizimi, gözlem ile varsayımı ayırıp dayanaklarını gösterdiğinde bilimsel olarak denetlenebilir olur.

26. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Kırık yüzeyler nesnenin özgün biçimi hakkında hiçbir bilgi vermez.
- B) Bilimsel çizimde yalnız doğrudan görülen parçalar kullanılabilir.
- C) Düzgün görünen her rekonstrüksiyon mutlaka doğru kabul edilmelidir.
- D) Bir tamamlamanın hangi karşılaştırmalara dayandığı açıklanırsa çizimin bilimsel değeri artar.
- E) Üretim izleri ve kullanım aşınmaları nesnenin biçimini anlamada önemsizdir.

27. Parçada geçen 'boşlukları görünmez kılmak' sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Buluntunun kırık parçalarını fiziksel olarak birleştirmek
- B) Çizimde boş bırakılan alanları estetik amaçla renklendirmek
- C) Eksik ve belirsiz kısımları kesinmiş gibi tamamlayarak izleyiciden saklamak
- D) Kazı alanındaki toprak boşluklarını ölçmek
- E) Benzer nesneleri aynı çizim içinde karşılaştırmak

28-30. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Birçok kentte geçmişte üzeri kapatılarak borulara alınmış dereler bugün yeniden yüzeye çıkarılıyor. Bu uygulama, yalnızca eski bir su yolunu görünür kılmak değildir; yağmur suyunu yavaşlatmak, taşkın riskini azaltmak, serin koridorlar oluşturmak ve canlılara geçiş alanı sağlamak gibi amaçlar taşır. Ancak her dere aynı yöntemle açılmaz. Yoğun yapılaşma, kirlenmiş zemin, mevcut altyapı hatları ve suyun mevsimsel rejimi tasarım kararlarını sınırlar. Bazı kesimlerde geniş bir doğal yatak kurulabilirken bazı kesimlerde dar, kontrollü kanallar gerekir. Bu yüzden başarılı projeler, 'doğayı geri getirme' sloganını tek bir biçime dönüştürmez; ekolojik hedeflerle kentsel güvenliği aynı plan içinde buluşturur.

28. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kent içindeki bütün kapalı dereler geniş doğal yataklara dönüştürülmelidir.
- B) Üzeri kapatılmış dereleri yeniden yüzeye çıkarma projeleri, ekolojik amaçlarla kentsel koşulları birlikte değerlendiren yere özgü çözümler gerektirir.
- C) Dere açma projelerinin tek amacı tarihî su yollarını görünür kılmaktır.
- D) Altyapı hatları ekolojik tasarım kararlarını hiçbir biçimde etkilemez.
- E) Dar kontrollü kanallar taşkın riskini her zaman artırır.

29. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dere projeleri kentte serin koridorlar oluşturabilir.
- B) Kapalı derelerin tümü aynı tasarım yöntemiyle güvenli biçimde yüzeye çıkarılabilir.
- C) Mevcut altyapı hatları tasarım seçeneklerini sınırlayabilir.
- D) Bazı kesimlerde kontrollü kanal kullanılması gerekebilir.
- E) Proje kararlarında taşkın güvenliği ile ekolojik hedefler birlikte ele alınmalıdır.

30. Parçada geçen 'doğayı geri getirme sloganını tek bir biçime dönüştürmez' sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kentlerde doğaya ilişkin bütün söylemlerin terk edilmesi gerektiği
- B) Dere projelerinin yalnız görsel amaçlarla yapılması gerektiği
- C) Doğal süreçleri destekleme hedefinin, her yerde aynı fiziksel tasarımı uygulamak anlamına gelmediği
- D) Doğal yatakların kontrollü kanallardan her durumda daha güvensiz olduğu
- E) Kentsel güvenlik ile ekolojik hedeflerin bağdaşamayacağı

31-33. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Eski ses kayıtlarının onarımı, gürültüyü mümkün olduğunca azaltma isteğiyle başlar fakat iyi bir sonuç yalnız sessizlik elde etmek değildir. Plak çıtırtısı, bant uğultusu ve mekanik titreşimler kaydı örtebilir; buna karşılık çok sert filtreler konuşmanın nefesini, bir çalgının tınısını ya da kaydın yapıldığı mekânın izini de silebilir. Bu nedenle onarım uzmanı, hangi sesin kusur hangisinin tarihsel bağlamın parçası olduğuna karar verirken temkinli davranır. En güvenli yaklaşım, özgün dosyayı korumak, yapılan her müdahaleyi kaydetmek ve farklı yoğunluklarda sürümler üretmektir. Böylece dinleyiciye daha anlaşılır bir kayıt sunulurken geçmişin ses dokusu tek bir modern temizlik anlayışına feda edilmez.

31. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eski kayıtlardaki bütün arka plan sesleri teknik kusurdur ve silinmelidir.
- B) Ses onarımında yalnız en güçlü filtre kullanıldığında özgünlük korunur.
- C) Bir kaydın tarihsel değeri yalnız konuşmanın anlaşılmasına bağlıdır.
- D) Eski ses kayıtlarının onarımı, anlaşılabilirliği artırırken tarihsel ses dokusunu koruyan ölçülü ve belgelenmiş müdahaleler gerektirir.
- E) Onarılan kayıtların özgün dosyalarının saklanmasına gerek yoktur.

32. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Plak çıtırtısı her kayıta korunması gereken temel müzik unsurudur.
- B) Farklı yoğunlukta onarım sürümleri üretmek dinleyicinin kayda ulaşmasını engeller.
- C) Mekânın akustik izi konuşmanın anlaşılmasını her zaman imkânsız kılar.
- D) Onarım uzmanı hangi sesin kusur olduğuna karar vermek zorunda değildir.
- E) Arka plan seslerini bütünüyle yok etmeye çalışmak, kaydın özgün özelliklerinden bazılarını da silebilir.

33. Bu parçada ses onarımıyla ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

A) Onarılan kayıtların telif hakkının kime ait olduğuna	B) Özgün dosyanın korunmasına
C) Müdahalelerin kayıt altına alınmasına	D) Aşırı filtrelemenin tınıya zarar verebileceğine
E) Farklı yoğunluklarda sürümler hazırlanabileceğine	

34-36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tohum dormansisi çoğu zaman çimlenmenin gecikmesi olarak tanımlanır; oysa bu durum pasif bir bekleyişten daha fazlasıdır. Bazı tohumlar belirli bir soğuk dönem yaşamadan, bazıları kabukları aşınmadan, bazılarıysa yangın dumanındaki kimyasal işaretlerle karşılaşmadan çimlenmez. Bu eşikler, bitkinin elverişsiz bir mevsimde filizlenmesini önler. Aynı türün tohumları bile farklı zamanlarda uyanarak bütün yavruların tek bir kuraklık ya da don olayında kaybedilmesi riskini azaltabilir. Dormansi, büyümeyi durduran bir engel değil; çevreden gelen işaretleri değerlendirerek doğru zamanı seçmeye yarayan biyolojik bir stratejidir. Başka bir deyişle tohum, beklemeyi bilgiye dönüştürür.

34. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tohum dormansisi, çimlenmeyi rastgele geciktiren bir durum değil çevresel işaretlere göre uygun zamanı seçen uyumsal bir stratejidir.
- B) Bütün tohumlar aynı çevresel işaretle çimlenmeye başlar.
- C) Dormansi yalnız soğuk iklim bitkilerinde görülen bir bozukluktur.
- D) Tohumların farklı zamanlarda çimlenmesi türün yok olma riskini artırır.
- E) Yangın dumanı bütün bitki türlerinin çimlenmesini engeller.

35. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Dormansi yaşayan tohumlar çevredeki hiçbir değişikliğe tepki vermez.
- B) Kabuk aşınması yalnız tohumun yaşlandığını gösterir.
- C) Bütün tohumlar çimlenmeden önce yangın geçirmek zorundadır.
- D) Uygun olmayan mevsimde çimlenmek bitkinin yaşama şansını artırır.

- E) Aynı türün tohumlarının farklı zamanlarda çimlenmesi, tek bir olumsuz olayın bütün yavruları yok etme riskini azaltabilir.

36. Parçada geçen 'tohum, beklemeyi bilgiye dönüştürür' sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tohumun bekledikçe genetik yapısını bilinçli biçimde değiştirmesi
 B) Bitkinin geçmiş mevsimleri hatırlayarak yer değiştirmesi
 C) Tohumun çevresel işaretleri kullanarak çimlenme zamanını belirlemesi
 D) Çimlenmeyen her tohumun canlılığını yitirmesi
 E) Tohumun yalnız insan müdahalesiyle uyanabilmesi

37-39. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Mizah çevirisinde sözcüklerin sözlük karşılıklarını bulmak çoğu zaman yeterli değildir. Bir espri; ses benzerliğine, yerel bir deyim, ortak tarih bilgisine ya da cümlelerin tam zamanında kesilmesine dayanabilir. Kaynak dildeki kelime oyunu hedef dilde kurulamadığında çevirmen aynı etkiyi başka bir araçla üretmeyi deneyebilir. Bu, metinden sınırsızca uzaklaşmak anlamına gelmez; esprinin anlatıdaki işlevini, karakterin sesini ve sahnenin ritmini koruyacak bir karşılık aramaktır. Üstelik her kaybı gizlemek yerine bazı kültürel göndermeleri dipnotla açıklamak ya da çevrilemeyen katmanı görünür bırakmak daha dürüst olabilir. Başarılı mizah çevirisi, kelimelerin aynılığından çok okurda oluşan ilişkinin denkliliğini gözetir.

37. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kelime oyunları hiçbir dile çevrilemez.
 B) Mizah çevirisinde kültürel göndermeler mutlaka çıkarılmalıdır.
 C) Mizah çevirisinde amaç, sözcükleri birebir korumaktan çok esprinin işlevini ve okurda oluşturduğu etkiyi hedef dilde karşılayabilmektir.
 D) Başarılı çeviri kaynak metinden bütünüyle bağımsız olmalıdır.
 E) Dipnot kullanmak her espriyi daha komik hâle getirir.

38. Parçada geçen 'okurda oluşan ilişkinin denkliliği' sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çeviride kaynak ve hedef metnin aynı sayıda sözcük içermesi
 B) Bütün kültürel göndermelerin sözlükteki ilk anlamıyla aktarılması
 C) Hedef dildeki okurun espriyle, kaynak dildeki okura benzer bir işlev ve etki üzerinden karşılaşması
 D) Okurun çevirmenin kullandığı yöntemi fark etmemesi
 E) Her esprinin dipnotla açıklanması

39. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir espri ortak tarih bilgisine dayanabilir.
 B) Cümlelerin ritmi mizahın oluşmasında etkili olabilir.
 C) Çevirmen, hedef dilde kelime oyunu kuramadığında espriyi her durumda metinden çıkarmalıdır.
 D) Bazı çevrilemeyen katmanlar görünür bırakılabilir.
 E) Çevirmen karakterin sesini korumayı gözetmelidir.

40-42. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Gece aydınlatması kentliler için yön bulma ve güvenlik hissi sağlayabilir; ancak daha fazla ışık her yerde daha iyi sonuç vermez. Sürekli ve yüksek şiddetli aydınlatma, böceklerin hareketini, kuşların göçünü ve yarasaların beslenme rotalarını değiştirebilir. Özellikle parklar ile su kıyılarını birbirine bağlayan ekolojik koridorlarda ışığın rengi, yönü ve kullanım süresi önemlidir. Hareket algılayıcıları, düşük dalga boylu ışığı sınırlandıran armatürler ve ışığı yalnız yola yönelten tasarımlar gereksiz yayılımı azaltabilir. Bununla birlikte karanlık alan tasarımı, kullanıcıların güvenlik kaygıları dinlenmeden uygulanırsa benimsenmez. İyi aydınlatma planı, insan gereksinimiyle gece ekolojisini karşı karşıya getirmek yerine her ikisini ölçülebilir hedeflerle dengeler.

40. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekolojik koridorların tamamı geceleri bütünüyle karanlık bırakılmalıdır.
 B) Daha yüksek ışık şiddeti her ortamda güvenliği artırır.
 C) Işığın rengi ve yönü canlılar üzerinde etkili değildir.
 D) Kent aydınlatması, insanların güvenlik ve yön bulma gereksinimleriyle gece canlılarının ihtiyaçlarını birlikte gözetken ölçülü bir planlamayla yapılmalıdır.

E) Kullanıcıların güvenlik kaygıları aydınlatma tasarımı dikkate alınmamalıdır.

41. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Işığın yönü ve kullanım süresi düzenlenerek alan bütünüyle karanlık bırakılmadan ekolojik etkiler azaltılabilir.
- B) Hareket algılayıcıları gece canlılarının tümünü alandan uzaklaştırır.
- C) Park ve su kıyılarında ışık canlıların davranışını değiştirmez.
- D) Kullanıcıların güvenlik hissi yalnız ışık şiddetine bağlıdır.
- E) Ekolojik koridorlarda sürekli aydınlatma zorunludur.

42. Yazarın bu parçadaki temel uyarısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kentlerde gece etkinlikleri tamamen yasaklanmalıdır.
- B) Bütün aydınlatma kararları yalnız kuş göçüne göre alınmalıdır.
- C) Aydınlatma miktarını tek başına güvenlik ölçütü saymak ve kullanıcı ile ekoloji verilerini birlikte değerlendirmemek hatalıdır.
- D) Karanlık alanlar kullanıcılar tarafından her koşulda benimsenir.
- E) Işığın teknik özellikleri planlama sonucunu değiştirmez.

43-46. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

K, L, M, N, P ve R kitapları bir rafa soldan sağa doğru 1'den 6'ya kadar numaralanmış yerlere dizilecektir.

- M kitabı K kitabından iki sıra sonradır.
- L kitabı N kitabından önce gelir.
- P kitabı uçlarda değildir.
- R kitabı L kitabının hemen önündedir.
- N kitabı P kitabından sonra gelir.

43. Aşağıdaki dizilişlerden hangisi soldan sağa doğru kurallara uygundur?

A) K-M-P-R-L-N	B) R-L-K-M-P-N
C) K-P-M-R-L-N	D) P-K-M-R-L-N
E) R-K-L-P-N-M	

44. Aşağıdaki kitaplardan hangisi her geçerli dizilişte L kitabından sonra gelir?

A) K	B) N
C) M	D) P
E) R	

45. K kitabı en solda bulunursa R kitabı soldan kaçınıcı sırada olur?

A) 2.	B) 3.
C) 5.	D) 4.
E) 6.	

46. P kitabı soldan üçüncü sırada bulunursa soldan beşinci kitap hangisi olur?

A) K	B) L
C) M	D) N
E) R	

47-50. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

A, B, C, D, E ve F çalışanları X, Y ve Z projelerine, her projede iki çalışan olacak biçimde atanacaktır. Proje sırası $X < Y < Z$ olarak kabul edilecektir.

- A ve B farklı projelerdedir.
- C ve D aynı projededir.
- E, X projesinde değildir.
- B'nin proje sırası C'nin proje sırasından küçüktür.
- A, Z projesinde değildir.

47. Aşağıdaki proje dağılımlarından hangisi kurallara uygundur?

- A) X: A-F, Y: B-E, Z: C-D
B) X: A-B, Y: E-F, Z: C-D
C) X: B-E, Y: A-F, Z: C-D
D) X: B-F, Y: C-D, Z: A-E
E) X: A-F, Y: C-E, Z: B-D

48. Hangi iki çalışan her geçerli dağılımda Z projesinde bulunur?

- A) A ve F
B) B ve E
C) A ve B
D) E ve F
E) C ve D

49. Aşağıdaki çalışanlardan hangisi her geçerli dağılımda X projesinde bulunur?

- A) A
B) B
C) C
D) F
E) E

50. A çalışanı Y projesinde bulunursa E çalışanı hangi projede bulunur?

- A) X
B) Z
C) X veya Y
D) Y veya Z
E) Y

CEVAP FORMU

Her bölüm 1-50 arasında ayrı numaralandırılmıştır.

SAYISAL BÖLÜM

No	A	B	C	D	E	No	A	B	C	D	E
1	☐	☐	☐	☐	☐	26	☐	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	☐	27	☐	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐	☐	28	☐	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	☐	29	☐	☐	☐	☐	☐
5	☐	☐	☐	☐	☐	30	☐	☐	☐	☐	☐
6	☐	☐	☐	☐	☐	31	☐	☐	☐	☐	☐
7	☐	☐	☐	☐	☐	32	☐	☐	☐	☐	☐
8	☐	☐	☐	☐	☐	33	☐	☐	☐	☐	☐
9	☐	☐	☐	☐	☐	34	☐	☐	☐	☐	☐
10	☐	☐	☐	☐	☐	35	☐	☐	☐	☐	☐
11	☐	☐	☐	☐	☐	36	☐	☐	☐	☐	☐
12	☐	☐	☐	☐	☐	37	☐	☐	☐	☐	☐
13	☐	☐	☐	☐	☐	38	☐	☐	☐	☐	☐
14	☐	☐	☐	☐	☐	39	☐	☐	☐	☐	☐
15	☐	☐	☐	☐	☐	40	☐	☐	☐	☐	☐
16	☐	☐	☐	☐	☐	41	☐	☐	☐	☐	☐
17	☐	☐	☐	☐	☐	42	☐	☐	☐	☐	☐
18	☐	☐	☐	☐	☐	43	☐	☐	☐	☐	☐
19	☐	☐	☐	☐	☐	44	☐	☐	☐	☐	☐
20	☐	☐	☐	☐	☐	45	☐	☐	☐	☐	☐
21	☐	☐	☐	☐	☐	46	☐	☐	☐	☐	☐
22	☐	☐	☐	☐	☐	47	☐	☐	☐	☐	☐
23	☐	☐	☐	☐	☐	48	☐	☐	☐	☐	☐
24	☐	☐	☐	☐	☐	49	☐	☐	☐	☐	☐
25	☐	☐	☐	☐	☐	50	☐	☐	☐	☐	☐

SÖZEL BÖLÜM

No	A	B	C	D	E	No	A	B	C	D	E
1	☐	☐	☐	☐	☐	26	☐	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐	☐	27	☐	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐	☐	28	☐	☐	☐	☐	☐
4	☐	☐	☐	☐	☐	29	☐	☐	☐	☐	☐
5	☐	☐	☐	☐	☐	30	☐	☐	☐	☐	☐
6	☐	☐	☐	☐	☐	31	☐	☐	☐	☐	☐
7	☐	☐	☐	☐	☐	32	☐	☐	☐	☐	☐
8	☐	☐	☐	☐	☐	33	☐	☐	☐	☐	☐
9	☐	☐	☐	☐	☐	34	☐	☐	☐	☐	☐
10	☐	☐	☐	☐	☐	35	☐	☐	☐	☐	☐
11	☐	☐	☐	☐	☐	36	☐	☐	☐	☐	☐
12	☐	☐	☐	☐	☐	37	☐	☐	☐	☐	☐
13	☐	☐	☐	☐	☐	38	☐	☐	☐	☐	☐
14	☐	☐	☐	☐	☐	39	☐	☐	☐	☐	☐
15	☐	☐	☐	☐	☐	40	☐	☐	☐	☐	☐
16	☐	☐	☐	☐	☐	41	☐	☐	☐	☐	☐
17	☐	☐	☐	☐	☐	42	☐	☐	☐	☐	☐

TAM KİTAP							EVVEL CEVAP				
18	☐	☐	☐	☐	☐	43	☐	☐	☐	☐	☐
19	☐	☐	☐	☐	☐	44	☐	☐	☐	☐	☐
20	☐	☐	☐	☐	☐	45	☐	☐	☐	☐	☐
21	☐	☐	☐	☐	☐	46	☐	☐	☐	☐	☐
22	☐	☐	☐	☐	☐	47	☐	☐	☐	☐	☐
23	☐	☐	☐	☐	☐	48	☐	☐	☐	☐	☐
24	☐	☐	☐	☐	☐	49	☐	☐	☐	☐	☐
25	☐	☐	☐	☐	☐	50	☐	☐	☐	☐	☐

CEVAP ANAHTARI

SAYISAL BÖLÜM				SÖZEL BÖLÜM			
No	Cevap	No	Cevap	No	Cevap	No	Cevap
1	E	26	C	1	D	26	D
2	D	27	B	2	A	27	C
3	D	28	C	3	A	28	B
4	B	29	A	4	A	29	B
5	E	30	A	5	E	30	C
6	A	31	C	6	C	31	D
7	E	32	B	7	A	32	E
8	D	33	A	8	C	33	A
9	B	34	B	9	B	34	A
10	D	35	B	10	B	35	E
11	B	36	E	11	B	36	C
12	E	37	A	12	E	37	C
13	A	38	C	13	B	38	C
14	B	39	A	14	E	39	C
15	D	40	A	15	D	40	D
16	E	41	C	16	B	41	A
17	D	42	E	17	E	42	C
18	B	43	A	18	A	43	C
19	D	44	D	19	E	44	B
20	C	45	E	20	A	45	D
21	B	46	C	21	B	46	D
22	C	47	E	22	D	47	A
23	A	48	D	23	D	48	E
24	C	49	D	24	B	49	D
25	E	50	C	25	E	50	E

AYRINTILI ÇÖZÜMLER

SAYISAL BÖLÜM ÇÖZÜMLERİ

SAYISAL 1 | Rasyonel Sayılar | Kolay

1. $[(7/8 - 5/12) / (3/4 + 1/6)]$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) $1/3$ B) $5/11$
C) $11/12$ D) 2
E) $1/2$

Doğru Cevap: E | $1/2$

$7/8 - 5/12 = 21/24 - 10/24 = 11/24$; $3/4 + 1/6 = 18/24 + 4/24 = 22/24 = 11/12$ olur. $(11/24) / (11/12) = 1/2$ 'dir.

SAYISAL 2 | Ondalık Sayılar | Kolay

2. $(1,44 / 0,12) - (0,63 / 0,09)$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 3 B) 4
C) 6 D) 5
E) 7

Doğru Cevap: D | 5

$1,44 / 0,12 = 12$ ve $0,63 / 0,09 = 7$ olduğundan fark 5'tir.

SAYISAL 3 | Üslü Sayılar | Orta

3. $(2^9 - 2^7) / (2^6 + 2^5)$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 2 B) 3
C) 6 D) 4
E) 8

Doğru Cevap: D | 4

Pay $2^7(4-1)=3 \cdot 2^7$, payda $2^5(2+1)=3 \cdot 2^5$ biçiminde yazılır. Sadeleştirme sonucu $2^2=4$ bulunur.

SAYISAL 4 | Köklü Sayılar | Kolay

4. $\sqrt{72} - \sqrt{32} + \sqrt{18}$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) $3\sqrt{2}$ B) $5\sqrt{2}$
C) $4\sqrt{2}$ D) $6\sqrt{2}$
E) $7\sqrt{2}$

Doğru Cevap: B | $5\sqrt{2}$

$\sqrt{72}=6\sqrt{2}$, $\sqrt{32}=4\sqrt{2}$ ve $\sqrt{18}=3\sqrt{2}$ olduğundan sonuç $(6-4+3)\sqrt{2}=5\sqrt{2}$ 'dir.

SAYISAL 5 | Faktöriyel | Orta

5. $(10! - 9!) / (27 \cdot 8!)$ işleminin sonucu kaçtır?

- A) 1 B) 2
C) 6 D) 9
E) 3

Doğru Cevap: E | 3

$10! - 9! = 9!(10-1) = 9 \cdot 9! = 81 \cdot 8!$ olur. $81 \cdot 8! / (27 \cdot 8!) = 3$ 'tür.

SAYISAL 6 | Basamak Analizi | Orta

6. A ve B birbirinden farklı, sıfırdan farklı rakamlar olmak üzere $2AB + B4A = 868$ 'dir. Buna göre A·B çarpımı kaçtır?

- A) 12 B) 8
C) 10 D) 14
E) 16

Doğru Cevap: A | 12

Sayılar açılırsa $200+10A+B+100B+40+A=868$, yani $11A+101B=628$ olur. Rakam koşullarını sağlayan tek çözüm $A=2$ ve $B=6$ 'dır. Çarpım 12'dir.

SAYISAL 7 | Bölünebilme | Orta

7. $20 \leq n \leq 50$ olmak üzere, $5n+2$ sayısı 7 ile tam bölünebilen tam sayı n değerlerinin toplamı kaçtır?

- A) 130 B) 136

C) 144

D) 172

E) 180

Doğru Cevap: E | 180

$5n+2 \equiv 0 \pmod{7}$ olduğundan $5n \equiv 5$ ve $n \equiv 1 \pmod{7}$ olur. Aralıktaki değerler 22, 29, 36, 43 ve 50'dir; toplamı 180'dir.

SAYISAL 8 | Tek-Çift Sayılar | Orta**8. n bir tam sayı olmak üzere aşağıdaki ifadelerden hangileri her zaman çifttir?**I. $n(n+1)$ II. n^2+n+2 III. n^2+1

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve III

D) I ve II

E) II ve III

Doğru Cevap: D | I ve II

Ardışık iki sayıdan biri çift olduğundan $n(n+1)$ her zaman çifttir. II. ifade $n(n+1)+2$ biçiminde olduğundan çifttir. n çiftken n^2+1 tek olduğundan III her zaman çift değildir.

SAYISAL 9 | Üslü Denklemler | Orta**9. $4^{(x+1)} = 8^{(3-x)}$ olduğuna göre x kaçtır?**

A) 5/4

B) 7/5

C) 4/3

D) 3/2

E) 8/5

Doğru Cevap: B | 7/5

$4=2^2$ ve $8=2^3$ yazılır. $2x+2=9-3x$ eşitliğinden $5x=7$, dolayısıyla $x=7/5$ bulunur.

SAYISAL 10 | Mutlak Değer | Orta**10. $||2x-3|-5| = 1$ denklemini sağlayan farklı x değerlerinin toplamı kaçtır?**

A) 2

B) 3

C) 4

D) 6

E) 8

Doğru Cevap: D | 6

$|2x-3|=4$ veya $|2x-3|=6$ olur. Buradan x değerleri 7/2, -1/2, 9/2 ve -3/2'dir. Bu dört değerın toplamı 6'dır.

SAYISAL 11 | Eşitsizlik | Orta**11. $(x-2)(x+5) \leq 0$ ve $|x| > 1$ koşullarını birlikte sağlayan kaç farklı tam sayı x vardır?**

A) 4

B) 5

C) 6

D) 7

E) 8

Doğru Cevap: B | 5

İlk eşitsizlikten $-5 \leq x \leq 2$ elde edilir. Bu aralıktaki -1, 0 ve 1 değerleri $|x| > 1$ koşulunu sağlamaz. Kalan -5, -4, -3, -2 ve 2 olmak üzere 5 değer vardır.

SAYISAL 12 | Özdeşlikler | Orta**12. $x+y=7$ ve $x \cdot y=10$ olduğuna göre x^3+y^3 kaçtır?**

A) 77

B) 91

C) 105

D) 119

E) 133

Doğru Cevap: E | 133

$x^3+y^3=(x+y)^3-3xy(x+y)$ özdeşliği kullanılır. $7^3-3 \cdot 10 \cdot 7=343-210=133$ bulunur.

SAYISAL 13 | Oran-Orantı | Kolay**13. $x:y:z = 2:5:7$ ve $3x+z-y=32$ olduğuna göre $x+y+z$ kaçtır?**

A) 56

B) 42

C) 48

D) 52

E) 64

Doğru Cevap: A | 56

$x=2k$, $y=5k$, $z=7k$ alınır. $6k+7k-5k=8k=32$ olduğundan $k=4$ 'tür. Toplam $14k=56$ 'dır.

SAYISAL 14 | İşlem | Kolay

14. $a \triangle b = 2a - b^2$ biçiminde tanımlanıyor. Buna göre $(6 \triangle 2) + (5 \triangle 3)$ kaçtır?

A) 6	B) 9
C) 10	D) 12
E) 15	

Doğru Cevap: B | 9

$6 \triangle 2 = 12 - 4 = 8$ ve $5 \triangle 3 = 10 - 9 = 1$ 'dir. Toplam 9'dur.

SAYISAL 15 | Kümeler | Orta

15. Bir kursta 28 kişi İngilizce, 22 kişi Almanca çalışmaktadır. Bu kişilerin 15'i her iki dili de çalışmakta, 9 kişi ise bu iki dilden hiçbirini çalışmamaktadır. Buna göre kursta toplam kaç kişi vardır?

A) 36	B) 38
C) 41	D) 44
E) 47	

Doğru Cevap: D | 44

En az bir dili çalışanların sayısı $28+22-15=35$ 'tir. Hiçbirini çalışmayan 9 kişi de eklendiğinde toplam 44 kişi bulunur.

SAYISAL 16 | Fonksiyon | Orta

16. $f(x)=2x-1$ ve $g(x)=x^2+3$ 'tür. x pozitif gerçel sayı ve $(g \circ f)(x)=28$ olduğuna göre x kaçtır?

A) -2	B) 0
C) 1	D) 2
E) 3	

Doğru Cevap: E | 3

$(2x-1)^2+3=28$ olduğundan $(2x-1)^2=25$ 'tir. $x=3$ veya $x=-2$ bulunur; x pozitif olduğuna göre $x=3$ 'tür.

SAYISAL 17 | Kâr-Zarar | Orta

17. Maliyeti 320 TL olan bir ürün, etiket fiyatı üzerinden %20 indirimle satıldığında maliyetine göre %25 kâr sağlanıyor. Buna göre ürünün etiket fiyatı kaç TL'dir?

A) 450	B) 480
C) 520	D) 500
E) 540	

Doğru Cevap: D | 500

%25 kârlı satış fiyatı $320 \cdot 1,25 = 400$ TL'dir. Bu tutar etiketin %80'i olduğundan etiket fiyatı $400 / 0,80 = 500$ TL'dir.

SAYISAL 18 | Karışım Problemleri | Orta

18. 40 litre %25 tuzlu su karışımından yalnız su buharlaştırılarak tuz oranı %40'a çıkarılıyor. Buna göre kaç litre su buharlaşmıştır?

A) 10	B) 15
C) 18	D) 20
E) 24	

Doğru Cevap: B | 15

Başlangıçta $40 \cdot 0,25 = 10$ litre tuz vardır ve bu miktar değişmez. Son hacim $10 / 0,40 = 25$ litre olduğundan $40 - 25 = 15$ litre su buharlaşmıştır.

SAYISAL 19 | Yaş Problemleri | Orta

19. Altı yıl önce bir babanın yaşı kızının yaşının 4 katı, altı yıl sonra ise 2 katı olacaktır. Buna göre bugünkü yaşları toplamı kaçtır?

A) 36	B) 38
C) 40	D) 42
E) 48	

Doğru Cevap: D | 42

Kızın bugünkü yaşı x , babaninkisi y olsun. $y-6=4(x-6)$ ve $y+6=2(x+6)$ eşitliklerinden $y=4x-18$ ve $y=2x+6$ elde edilir. $x=12$, $y=30$; toplam 42'dir.

SAYISAL 20 | İşçi Problemleri | Zor

20. A bir işi tek başına 20 günde bitirmektedir. A, 5 gün tek başına çalıştıktan sonra B de çalışmaya katılıyor ve kalan iş 6 günde tamamlanıyor. Buna göre B bu işi tek başına kaç günde bitirir?

- A) 10
C) 40/3
E) 18
B) 12
D) 15

Doğru Cevap: C | 40/3

A ilk 5 günde işin $1/4$ 'ünü yapar. Kalan $3/4$ iş 6 günde bittiğine göre birlikte hız $1/8$ 'dir. B'nin hızı $1/8 - 1/20 = 3/40$, tek başına süresi $40/3$ gündür.

SAYISAL 21 | Hareket Problemleri | Orta

21. Aynı yönde hareket eden iki araçtan öndeki 54 km/sa, arkadaki 72 km/sa hızla ilerlemektedir. Başlangıçta aralarındaki uzaklık 900 metre olduğuna göre hızlı araç yavaş aracı kaç dakika sonra yakalar?

- A) 2
C) 4
E) 6
B) 3
D) 5

Doğru Cevap: B | 3

Bağıl hız $72 - 54 = 18$ km/sa = 5 m/sn'dir. $900/5 = 180$ saniye, yani 3 dakika sonra hızlı araç yavaş aracı yakalar.

SAYISAL 22 | Ortalama | Kolay

22. Yaş ortalaması 20 olan bir gruba yaşları 26 ve 34 olan iki kişi katılınca grubun yaş ortalaması 22 oluyor. Başlangıçta grupta kaç kişi vardır?

- A) 6
C) 8
E) 10
B) 7
D) 9

Doğru Cevap: C | 8

Başlangıç kişi sayısı n olsun. $(20n + 60)/(n + 2) = 22$ eşitliğinden $20n + 60 = 22n + 44$, dolayısıyla $n = 8$ olur.

SAYISAL 23 | Denklem Kurma Problemleri | Orta

23. Bir tiyatrodaki yetişkin bileti 150 TL, öğrenci bileti 90 TL'dir. Toplam 120 bilet satışından 12.600 TL gelir elde edildiğine göre kaç yetişkin bileti satılmıştır?

- A) 30
C) 40
E) 50
B) 35
D) 45

Doğru Cevap: A | 30

Yetişkin sayısı x ise öğrenci sayısı $120 - x$ 'tir. $150x + 90(120 - x) = 12600$ eşitliğinden $60x = 1800$ ve $x = 30$ bulunur.

SAYISAL 24 | Yüzde Problemleri | Orta

24. Bir kütüphanedeki kitapların %40'ı romandır. Kütüphaneye 60 roman eklendiğinde romanların oranı %50 oluyor. Buna göre başlangıçta kütüphanede toplam kaç kitap vardır?

- A) 200
C) 300
E) 400
B) 240
D) 360

Doğru Cevap: C | 300

Başlangıçtaki toplam N olsun. $0,40N + 60 = 0,50(N + 60)$ eşitliğinden $0,10N = 30$ ve $N = 300$ bulunur.

SAYISAL 25 | Sayma | Zor

25. 0, 1, 2, 3, 4 ve 5 rakamlarından dördü birer kez kullanılarak 3000'den büyük ve 5 ile tam bölünebilen kaç farklı dört basamaklı doğal sayı yazılabilir?

- A) 36
C) 48
E) 60
B) 42
D) 54

Doğru Cevap: E | 60

Birler basamağı 0 veya 5 olmalıdır. Binler basamağı 3, 4 veya 5 koşuluyla; son basamak ve kullanılabilir rakamlar durumlara ayrılarak sayıldığında 60 farklı sayı elde edilir.

26-27. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Bir otoparkın P, R, S ve T tarifelerinde giriş ücreti, bu ücrete dâhil park süresi ve süre aşıldığında her tam saat için alınan ek ücret aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tarife	Giriş ücreti (TL)	Dâhil süre (saat)	Ek ücret (TL/saat)
P	60	2	18
R	90	4	10
S	45	1	20
T	120	6	8

Park süresinin dâhil süreyi aşan kısmı tam saat üzerinden ücretlendirilmekte, dâhil sürenin altında kalan kullanım için ücret iadesi yapılmamaktadır.

SAYISAL 26 | Tablo Yorumlama | Kolay

26. Otoparkta 5 saat kalan bir araç için hangi tarife en düşük toplam ücreti oluşturur?

- A) P B) S
C) R D) T
E) P ve T

Doğru Cevap: C | R

5 saatte ücretler P: $60 + 3 \cdot 18 = 114$, R: $90 + 1 \cdot 10 = 100$, S: $45 + 4 \cdot 20 = 125$, T: 120 TL'dir. En düşük ücret R tarifesindedir.

SAYISAL 27 | Tablo Yorumlama | Orta

27. Aynı araç 3 saat yerine 7 saat park ettiğinde toplam ücreti en çok artan tarife hangisidir?

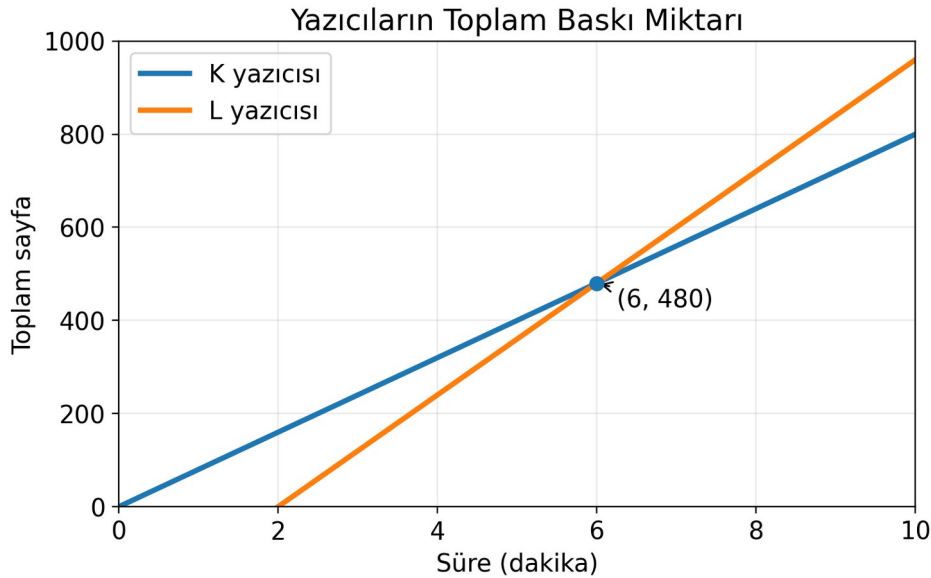
- A) P B) S
C) R D) T
E) P ve R

Doğru Cevap: B | S

3 saatten 7 saate geçişte P 72 TL, R 30 TL, S 80 TL, T 8 TL artar. En büyük artış S tarifesindedir.

28-29. soruları aşağıdaki grafiğe göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

K yazıcısı çalışmaya başladığı andan itibaren dakikada 80 sayfa basmaktadır. L yazıcısı ise işlem başladıktan 2 dakika sonra çalışmaya başlayıp dakikada 120 sayfa basmaktadır. Yazıcıların bastığı toplam sayfa sayıları grafikte gösterilmiştir.

K ve L yazıcılarının zamana göre toplam bastığı sayfa sayısını gösteren doğrusal grafik

SAYISAL 28 | Grafik Yorumlama | Orta

28. İşlem başladıktan kaç dakika sonra iki yazıcının bastığı toplam sayfa sayıları eşit olur?

- A) 4 B) 5
C) 6 D) 7
E) 8

Doğru Cevap: C | 6

K yazıcısı t dakikada $80t$, L yazıcısı $t \geq 2$ için $120(t-2)$ sayfa basar. $80t = 120(t-2)$ eşitliğinden $t=6$ bulunur.

SAYISAL 29 | Grafik Yorumlama | Orta

29. İşlemin 4. dakikası ile 8. dakikası arasında iki yazıcının bastığı toplam sayfa sayısı kaçtır?

- A) 800 B) 720
C) 760 D) 840
E) 880

Doğru Cevap: A | 800

K bu aralıkta $4 \cdot 80 = 320$, L ise $4 \cdot 120 = 480$ sayfa basar. Toplam 800 sayfadır.

30-31. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

A, B, C, D, E ve F kartları; üstte ve altta üçer hücre bulunan 2×3 'lük bir panoya, her hücreye bir kart gelecek biçimde yerleştirilecektir.

- B kartı A kartının hemen sağındadır.
- F kartı C kartının tam altındadır.
- D ve E kartları aynı sıradadır; D, E'nin solundadır.

SAYISAL 30 | Sayısal Mantık | Orta

30. Aşağıdaki yerleştirmelerden hangisi kurallara uygundur?

- A) Üst sıra: C-A-B; Alt sıra: F-D-E B) Üst sıra: A-C-B; Alt sıra: D-F-E
C) Üst sıra: D-A-B; Alt sıra: E-C-F D) Üst sıra: C-D-E; Alt sıra: A-F-B
E) Üst sıra: A-B-D; Alt sıra: C-E-F

Doğru Cevap: A | Üst sıra: C-A-B; Alt sıra: F-D-E

C-A-B / F-D-E dizilişinde B, A'nın hemen sağında; F, C'nin altında; D ve E aynı sırada ve doğru sıradadır.

SAYISAL 31 | Sayısal Mantık | Zor

31. A kartı alt sıranın sol hücrelerine yerleştirilirse üst sıranın orta hücrelerinde hangi kart bulunur?

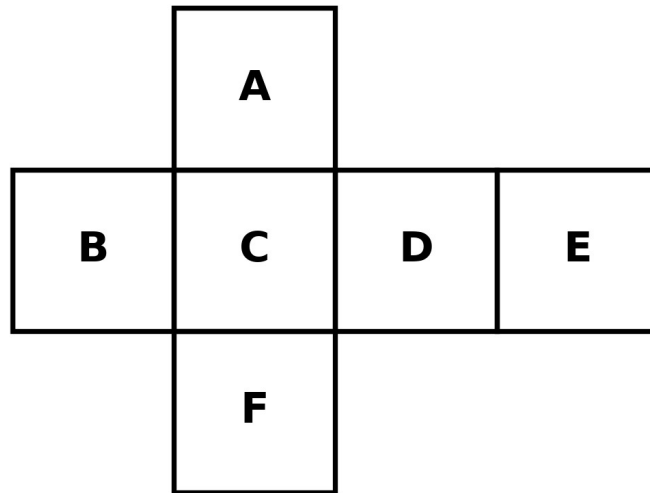
- A) B B) C
C) E D) D
E) F

Doğru Cevap: C | E

Bu koşul altında tek geçerli yerleşim üstte D-E-C, altta A-B-F biçimindedir. Üst orta hücrede E bulunur.

32-33. soruları aşağıdaki küp açılımına göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Küp Açılımı

A, B, C, D, E ve F harfleriyle işaretlenmiş altı kareden oluşan küp açılımı

Açılım katlanarak bir küp oluşturulacaktır.

SAYISAL 32 | Görsel Yetenek | Orta

32. Küp oluşturulduğunda A harfinin bulunduğu yüzün karşısında hangi harf bulunur?

- A) B B) F
C) C D) D

E) E

Doğru Cevap: B | F

A ve F kareleri merkezdeki C karesinin karşılıklı kenarlarına bağlıdır; katlanınca birbirine karşı yüz olur.

SAYISAL 33 | Görsel Yetenek | Kolay**33. Aşağıdaki üçlülerden hangisinin yüzleri küpün bir köşesinde buluşabilir?**

A) A, B ve C

B) A, B ve F

C) B, D ve E

D) A, C ve E

E) A, C ve F

Doğru Cevap: A | A, B ve C

Karşı yüz çiftleri A-F, B-D ve C-E'dir. A, B, C üçlüsünde karşı yüz çifti yoktur; bu yüzler bir köşede buluşabilir. Diğer seçeneklerin her birinde en az bir karşı yüz çifti vardır.

34-36. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

K, L, M, N ve P sunumları 1'den 5'e kadar numaralanmış oturumlara, her oturumda bir sunum olacak biçimde yerleştirilecektir.

- M sunumu K sunumundan sonra yapılır.
- N sunumunun hemen ardından P sunumu yapılır.
- L sunumu 1. veya 5. oturumda değildir.
- K sunumu L sunumundan önce yapılır.

SAYISAL 34 | Sayısal Mantık | Orta**34. Aşağıdaki sıralamalardan hangisi 1. oturumdan 5. oturuma doğru kurallara uygundur?**

A) N-P-L-K-M

B) K-N-P-L-M

C) K-P-N-M-L

D) M-K-N-P-L

E) N-K-P-L-M

Doğru Cevap: B | K-N-P-L-M

K-N-P-L-M sıralamasında M, K'den sonra; N-P art arda; L ortada ve K, L'den önce olacak biçimde tüm kurallar sağlanır.

SAYISAL 35 | Sayısal Mantık | Orta**35. Aşağıdaki sunumlardan hangisi 1. oturuma yerleştirilirse bütün sıralama tek biçimde belirlenir?**

A) K

B) N

C) L

D) M

E) P

Doğru Cevap: B | N

N ilk sıradaysa P ikinci olmak zorundadır; kalan koşullar K-L-M sırasını zorunlu kılar ve N-P-K-L-M elde edilir. K ilk sıradayken birden fazla sıralama mümkündür; L, M ve P ilk olamaz.

SAYISAL 36 | Sayısal Mantık | Zor**36. L sunumu 3. oturumda yapılırsa 5. oturumda hangi sunum yapılır?**

A) K

B) M

C) N

D) L

E) P

Doğru Cevap: E | P

L üçüncü olduğunda tek geçerli sıralama K-M-L-N-P'dir. Beşinci oturumda P bulunur.

37-39. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

K, L, M, N ve P kutularına 2, 4, 6, 8 ve 10 sayıları; her kutuya bir sayı ve her sayı yalnız bir kutuya gelecek biçimde yazılacaktır.

- K ve L kutularındaki sayıların toplamı 12'dir.
- M kutusundaki sayı, N kutusundaki sayıdan 4 fazladır.
- P kutusundaki sayı, L kutusundaki sayıdan küçüktür.

SAYISAL 37 | Sayısal Mantık | Orta**37. Aşağıdaki sayı dağılımlarından hangisi kurallara uygundur?**

A) K=2, L=10, M=8, N=4, P=6

B) K=10, L=2, M=8, N=4, P=6

C) K=6, L=8, M=10, N=4, P=2

D) K=4, L=8, M=6, N=2, P=10

E) K=8, L=4, M=6, N=2, P=10

Doğru Cevap: A | K=2, L=10, M=8, N=4, P=6K=2, L=10, M=8, N=4, P=6 dağılımında $K+L=12$, $M=N+4$ ve $P<L$ koşullarının tamamı sağlanır.**SAYISAL 38 | Sayısal Mantık | Kolay****38. 10 sayısı aşağıdaki kutu çiftlerinden hangisinden birinde bulunabilir?**

A) K veya L

B) K veya P

C) L veya M

D) M veya N

E) N veya P

Doğru Cevap: C | L veya M

Geçerli dağılımlar incelendiğinde 10 sayısı bir çözümde L, diğer çözümlerde M kutusundadır; başka bir kutuda bulunamaz.

SAYISAL 39 | Sayısal Mantık | Zor**39. L kutusundaki sayı 10 ise P kutusundaki sayı kaçtır?**

A) 6

B) 2

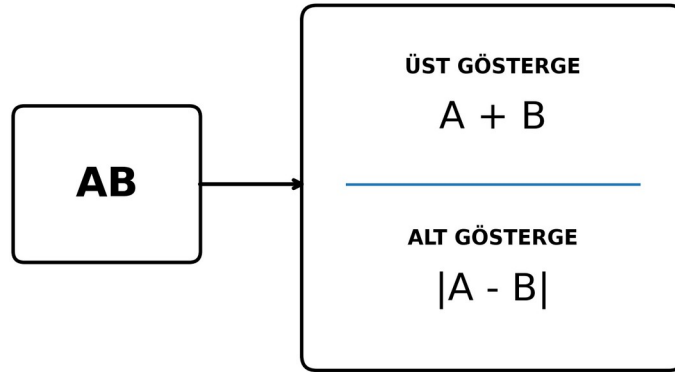
C) 4

D) 8

E) 10

Doğru Cevap: A | 6

L=10 olduğunda tek geçerli dağılım K=2, L=10, M=8, N=4, P=6 olur. Bu nedenle P=6'dır.

40-42. soruları aşağıdaki sayı makinesine göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız. Sayı makinesine iki basamaklı AB doğal sayısı girildiğinde üst göstergede A+B, alt göstergede $|A-B|$ yazmaktadır.**Sayı Makinesi***İki basamaklı sayının rakam toplamını ve rakam farkını gösteren sayı makinesi şeması***SAYISAL 40 | Sayısal Mantık | Kolay****40. Makineye 84 sayısı girildiğinde üst ve alt göstergelerde sırasıyla hangi sayılar görünür?**

A) 12 ve 4

B) 12 ve 2

C) 8 ve 4

D) 4 ve 12

E) 16 ve 4

Doğru Cevap: A | 12 ve 4 Rakamlar 8 ve 4'tür. Üst gösterge $8+4=12$, alt gösterge $|8-4|=4$ yazar.**SAYISAL 41 | Sayısal Mantık | Orta****41. Üst göstergede 11, alt göstergede 3 görünmektedir. Giriş sayısının onlar basamağı birler basamağından büyük olduğuna göre giriş sayısı kaçtır?**

A) 47

B) 65

C) 74

D) 83

E) 92

Doğru Cevap: C | 74 $A+B=11$ ve $A-B=3$ eşitliklerinden $2A=14$, $A=7$ ve $B=4$ bulunur. Sayı 74'tür.

SAYISAL 42 | Sayısal Mantık | Zor

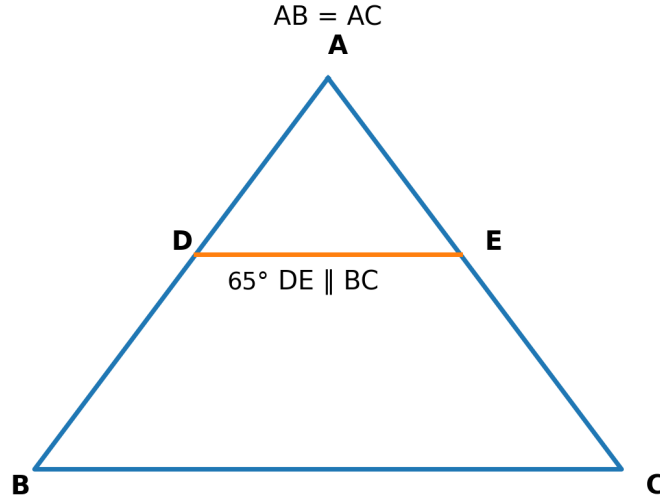
42. Alt göstergede 3; üst göstergede ise 7, 9 veya 11 yazmasını sağlayan kaç farklı iki basamaklı giriş sayısı vardır?

- A) 3 B) 4
C) 5 D) 8
E) 6

Doğru Cevap: E | 6

Rakam farkı 3 ve toplam 7,9,11 olduğunda rakam çiftleri sırasıyla (2,5), (3,6), (4,7)'dir. Her çift iki farklı sırada yazılabildiğinden $3 \cdot 2 = 6$ sayı vardır.

SAYISAL 43 | Üçgenler | Kolay

İçinde tabana paralel DE doğru parçası bulunan ikizkenar ABC üçgeni

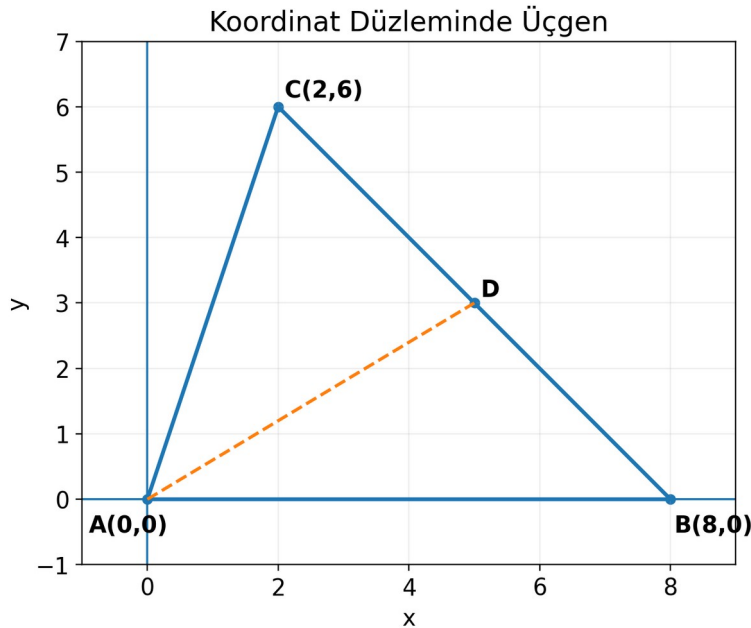
43. Şekilde $AB=AC$ ve DE, BC 'ye paraleldir. $m(\angle ADE)=65^\circ$ olduğuna göre $m(\angle BAC)$ kaç derecedir?

- A) 50 B) 40
C) 45 D) 55
E) 60

Doğru Cevap: A | 50

$DE \parallel BC$ olduğundan $m(\angle ADE) = m(\angle ABC) = 65^\circ$ 'tir. $AB=AC$ olduğu için taban açıları eşit, $m(\angle ACB) = 65^\circ$ olur. Tepe açısı $180 - 130 = 50^\circ$ 'dir.

SAYISAL 44 | Analitik Geometri | Orta

44. Koordinat düzleminde A(0,0), B(8,0), C(2,6) noktaları veriliyor. D, BC'nin orta noktası olduğuna göre ACD üçgeninin alanı kaç birimkaredir?

- A) 8
C) 16
E) 24

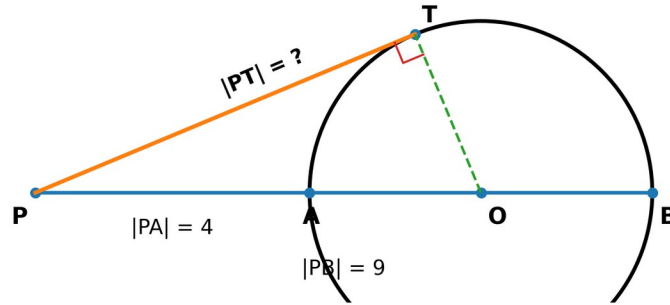
- B) 10
D) 12

Doğru Cevap: D | 12

ABC üçgeninin alanı $8 \cdot 6 / 2 = 24$ 'tür. AD bir kenarortay olduğundan ABC'yi eş alanlı ABD ve ACD üçgenlerine ayırır. ACD alanı 12'dir.

SAYISAL 45 | Çember | Zor

Teğet - Kesen Bağıntısı

Dışarıdaki P noktasından çembere çizilen PT teğeti ile PAB keseni

45. Çemberin dışındaki P noktasından çizilen PT doğrusu çembere T noktasında teğet, PAB doğrusu ise çemberi A ve B noktalarında kesmektedir. $|PA|=4$ ve $|PB|=9$ olduğuna göre $|PT|$ kaç birimdir?

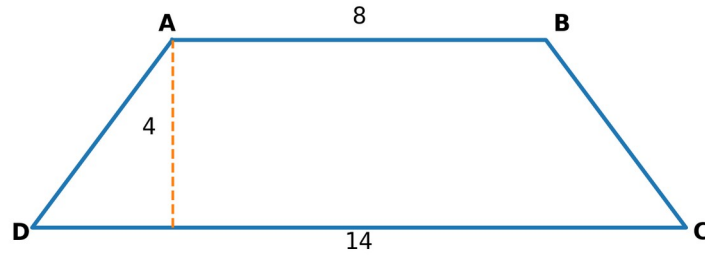
- A) 3
C) $\sqrt{29}$
E) 6

- B) 4
D) 5

Doğru Cevap: E | 6

Teğet-kesen bağıntısına göre $PT^2 = PA \cdot PB$ 'dir. $PT^2 = 4 \cdot 9 = 36$ olduğundan $PT = 6$ bulunur.

SAYISAL 46 | Dörtgenler | Zor

Tabanları 14 ve 8, yüksekliği 4 olan ikizkenar yamuk

46. İkizkenar yamuğun paralel kenarları 14 ve 8 birim, yüksekliği 4 birimdir. Buna göre yamuğun çevresi kaç birimdir?

- A) 28
C) 32
E) 36

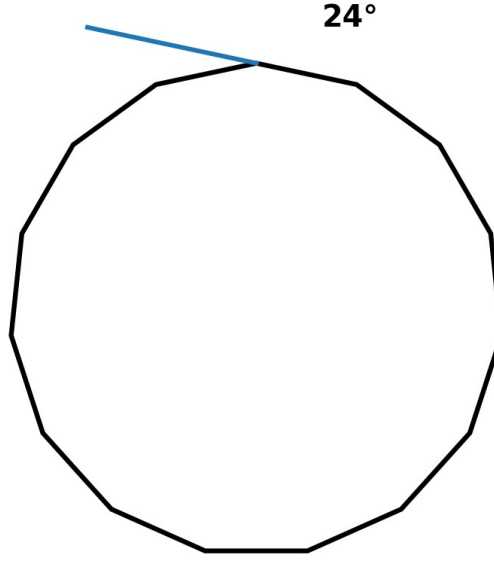
- B) 30
D) 34

Doğru Cevap: C | 32

Taban farkı 6'dır ve simetriden her yanda yatay fark 3 olur. Kenar uzunluğu $\sqrt{3^2 + 4^2} = 5$ 'tir. Çevre $14 + 8 + 5 + 5 = 32$ 'dir.

SAYISAL 47 | Çokgenler | Orta

Düzgün Çokgen

Bir köşesinde 24 derece dış açı gösterilmiş düzgün çokgen

47. Bir düzgün çokgenin bir dış açısı 24° olduğuna göre bu çokgen kaç kenarlıdır?

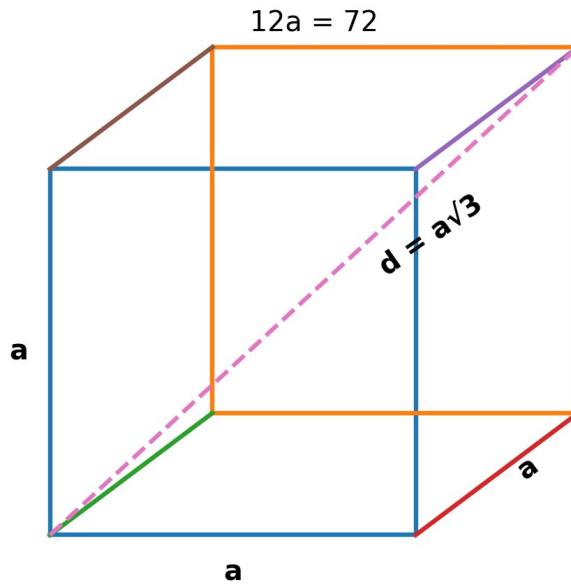
- A) 12
B) 14
C) 16
D) 18
E) 15

Doğru Cevap: E | 15

Düzgün çokgende dış açılar toplamı 360° 'dir. Kenar sayısı $360/24=15$ 'tir.

SAYISAL 48 | Katı Cisimler | Kolay

Küpün Uzay Köşegeni

Ayrıtı a ve uzay köşegeni d ile gösterilmiş küp

48. Bir küpün tüm ayrıtlarının uzunlukları toplamı 72 birimdir. Buna göre küpün uzay köşegeni kaç birimdir?

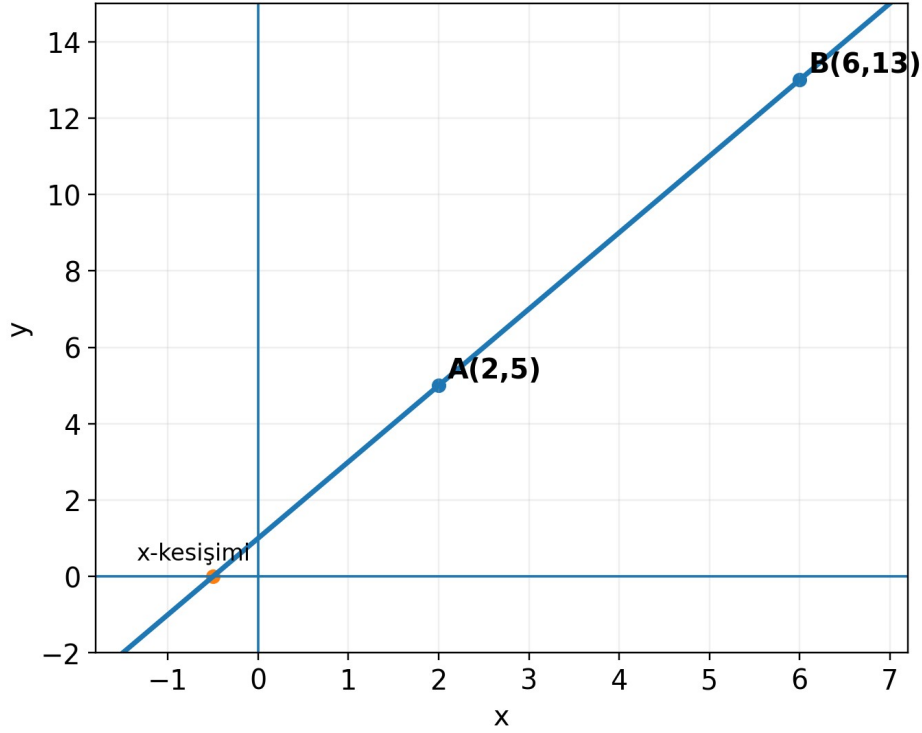
- A) $3\sqrt{3}$
C) $5\sqrt{3}$
E) $9\sqrt{3}$

- B) $4\sqrt{3}$
D) $6\sqrt{3}$

Doğru Cevap: D | $6\sqrt{3}$

Küpün 12 eş ayrıtı olduğundan bir ayrıt $72/12=6$ birimdir. Küpte uzay köşegeni $a\sqrt{3}$ olduğundan sonuç $6\sqrt{3}$ 'tür.

SAYISAL 49 | Analitik Geometri | Zor

A(2,5) ve B(6,13) noktalarından geçen doğrunun koordinat grafiği

49. Koordinat düzleminde A(2,5) ve B(6,13) noktalarından geçen doğrunun x eksenini kestiği noktanın apsisi kaçtır?

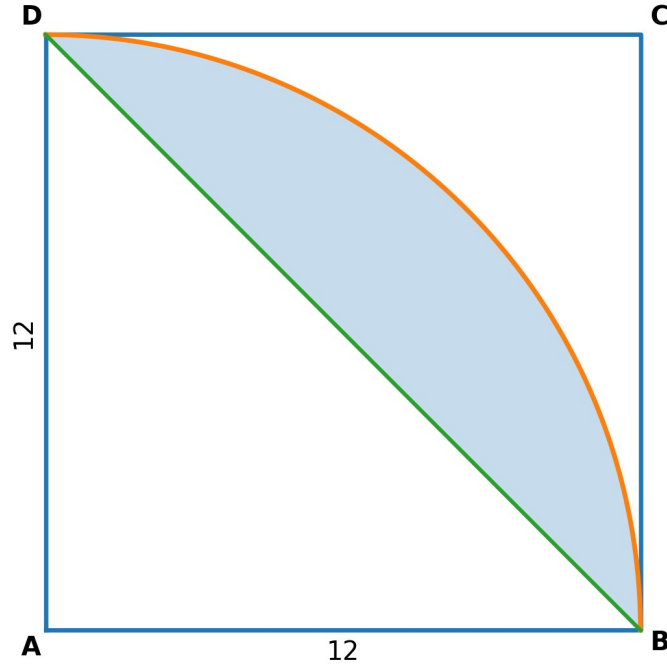
- A) -1
C) $1/2$
E) 1

- B) 0
D) $-1/2$

Doğru Cevap: D | $-1/2$

Eğim $(13-5)/(6-2)=2$ 'dir. Doğru $y-5=2(x-2)$, yani $y=2x+1$ olur. $y=0$ için $x=-1/2$ bulunur.

SAYISAL 50 | Dairede Alan | Zor

Kare içinde A merkezli çeyrek çember ve BD kirişi arasındaki boyalı bölge

50. Kenar uzunluğu 12 birim olan ABCD karesinde, A merkezli ve yarıçapı 12 birim olan çeyrek çember yayı B ile D noktalarını birleştiriyor. Yay ile BD kirişi arasında kalan boyalı bölgenin alanı kaç birimkaredir?

- A) $18\pi - 72$
 C) $36\pi - 72$
 E) $36\pi + 72$

- B) $36\pi - 36$
 D) $72\pi - 72$

Doğru Cevap: C | $36\pi - 72$

Boyalı bölge 90° 'lik daire diliminden ABD dik üçgeninin çıkarılmasıyla bulunur. Dilim alanı $\pi \cdot 12^2 / 4 = 36\pi$, üçgen alanı $12 \cdot 12 / 2 = 72$ olduğundan sonuç $36\pi - 72$ 'dir.

SÖZEL BÖLÜM ÇÖZÜMLERİ

SÖZEL 1 | Cümlede Anlam | Orta

1. Bir arşivin dijitalleştirilmesi, belgeleri yalnızca ekran üzerinden erişilebilir kılmaz; araştırmacıların karşılaştırma ve tarama imkânlarını da ----. Ancak dijital kopyanın varlığı, fiziksel belgenin korunmasını ----; çünkü dijital biçimler de zamanla kullanılamaz hâle gelebilir.

A) sınırlar - zorunlu kılar

B) geciktirir - kolaylaştırır

C) belirsizleştirir - önemsizleştirir

D) çeşitlendirir - gereksiz hâle getirmez

E) tekleştirir - bütünüyle ortadan kaldırır

Doğru Cevap: D | çeşitlendirir - gereksiz hâle getirmez

İlk boşlukta dijitalleşmenin yeni araştırma imkânları sağladığı, ikinci boşlukta ise fiziksel korumanın hâlâ gerekli olduğu anlatılmaktadır. Bu ilişkiyi yalnız 'çeşitlendirir - gereksiz hâle getirmez' karşılar.

SÖZEL 2 | Paragrafta Boşluk | Orta

2. Bilimsel modeller, gerçeğin küçültülmüş kopyaları değildir; bazı ayrıntıları bilinçli olarak dışarıda bırakır. Bu seçicilik modelin kusuru değil, ----. Çünkü model, her şeyi aynı anda göstermek yerine belirli bir soruya ----.

A) işlevinin koşuludur - odaklanır

B) geçici başarısızlığıdır - yabancılaştır

C) nesnellikten uzaklaşmasıdır - karşı çıkar

D) kapsamını genişletmesidir - cevap vermekten kaçınır

E) gerçeği değiştirmesidir - rastlantıyla yaklaşır

Doğru Cevap: A | işlevinin koşuludur - odaklanır

Parça, ayrıntı elemanın modelin çalışabilmesi için gerekli olduğunu ve modelin belirli soruya yöneldiğini savunur. Bu nedenle doğru tamamlama 'işlevinin koşuludur - odaklanır'dır.

SÖZEL 3 | Cümlede Anlam | Kolay

3. Bir çeviri, kaynak metindeki her sözcüğe tek tek bağlı kaldığında anlamı taşısa bile hedef dilde ----; metnin ritmini tümüyle serbest bıraktığında ise özgün yapıyla bağını ----.

A) katılaşabilir - zayıflatılabilir

B) akıcılaşabilir - güçlendirebilir

C) çoğalabilir - görünür kılabilir

D) sadeleşebilir - kesinleştirebilir

E) özgünleşebilir - koruyabilir

Doğru Cevap: A | katılaşabilir - zayıflatılabilir

Sözcüğü sözcüğüne bağlılık hedef dilde katılığa, aşırı serbestlik ise kaynakla bağın zayıflamasına yol açabilir. Cümlelerin kurduğu iki risk bu seçenekte birlikte verilir.

SÖZEL 4 | Paragrafta Boşluk | Orta

4. Kentteki ağaç gölgesi, yalnız yayaların doğrudan güneşten korunmasını sağlamaz; yüzeylerin ısı depolamasını azaltır ve bitkinin terlemesiyle çevredeki havayı serinletir. Bu nedenle gölgelendirme, kentsel tasarımda ---- değil, ----.

A) estetik bir ek - ısı yönetiminin temel bileşenidir

B) geçici bir önlem - yalnız kırsal alanların ihtiyacıdır

C) bitkisel bir süs - ulaşımı yavaşlatan bir ayrıntıdır

D) maliyetli bir tercih - tek başına yeterli bir çözümdür

E) görsel bir engel - yapısal güvenliğin karşıtıdır

Doğru Cevap: A | estetik bir ek - ısı yönetiminin temel bileşenidir

Önceki cümle gölgenin işlevsel, ısı yararlarını sıralar. Sonuç, gölgelendirmenin yalnız estetik değil ısı yönetiminin temel parçası olduğunu belirtmelidir.

SÖZEL 5 | Paragrafın Yapısı | Kolay

I. Saha notu, görülen her şeyin eksiksiz bir dökümü değildir.

II. Araştırmacı, o anda önemli bulduğu ayrıntıları seçerek kaydeder.

III. Bu seçimin hangi ölçütlerle yapıldığı, daha sonraki yorumların sınırlarını da belirler.

IV. Yeni nesil kameralar, tek şarjla saatlerce yüksek çözünürlüklü görüntü kaydedebilmektedir.

V. Bu yüzden notlara yalnız gözlemler değil, gözlemi yönlendiren sorular ve belirsizlikler de eklenmelidir.

5. Numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın anlam bütünlüğünü bozmaktadır?

A) I

B) II

C) III

D) V

E) IV

Doğru Cevap: E | IV

I, II, III ve V saha notlarının seçici yapısı ve bu seçimin araştırmaya etkisi üzerinde ilerler. IV. cümle, kayıt cihazlarının teknik kapasitesine yönelerek düşünce çizgisini keser.

SÖZEL 6 | Paragrafın Yapısı | Kolay

I. Tohum bankaları, tarımsal çeşitliliğin yalnız bugünkü örneklerini değil gelecekte işe yarayabilecek genetik özelliklerini de saklar.

II. Ancak bir tohumu depoya koymak, onu süresiz olarak korumaya yetmez.

III. Yerel ürünlerle hazırlanan menüler, son yıllarda şehir restoranlarında daha görünür hâle gelmiştir.

IV. Nem ve sıcaklık düzenli izlenmeli, çimlenme gücü azalan örnekler kontrollü biçimde yenilenmelidir.

V. Bu nedenle tohum bankası, durağan bir arşivden çok sürekli bakım isteyen canlı bir koleksiyondur.

6. Numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın anlam bütünlüğünü bozmaktadır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

E) V

Doğru Cevap: C | III

I, II, IV ve V tohum bankalarının genetik çeşitliliği koruma işlevi ile saklama koşullarını açıklar. III. cümledeki gıda sunumu konusu bu bütünün dışındadır.

SÖZEL 7 | Paragrafın Yapısı | Kolay

I. Bir meydanın ses ortamı, yalnız desibel düzeyiyle açıklanamaz.

II. Kablosuz kulaklık satışları, son beş yılda birçok ülkede düzenli biçimde artmıştır.

III. Aynı yükseklikteki çocuk sesi ile fren sesi, kullanıcıda farklı etkiler oluşturur.

IV. Üstelik sabah kabul edilebilir olan bir ses, gece aynı yerde rahatsız edici olabilir.

V. Bu yüzden ses peyzajı çalışmaları, sesin kaynağını, zamanını ve mekândaki işlevini birlikte değerlendirir.

7. Numaralanmış cümlelerden hangisi parçanın anlam bütünlüğünü bozmaktadır?

A) II

B) I

C) III

D) IV

E) V

Doğru Cevap: A | II

Parçanın ana çizgisi bir meydanın ses ortamının işlev ve zamanla değişmesidir. II. cümlede kulaklık pazarının büyümesine ilişkin bilgi bu çizgiye bağlanmaz.

SÖZEL 8 | Cümlede Anlam | Orta

8. Bu yıl kent müzesinde açılan üç sergiden yalnız 'Su Yolları' sergisi pazartesi günleri ziyarete kapalıdır; 'Göç İzleri' sergisi ise diğer iki sergiden daha geç kapanmaktadır. Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Su Yolları sergisi haftanın yalnız bir günü kapalıdır.

B) Göç İzleri sergisi pazartesi günleri en erken kapanan sergidir.

C) Pazartesi günleri sergilerden en az ikisi ziyarete açıktır.

D) Üç sergi her gün aynı saatte açılmaktadır.

E) Su Yolları sergisi diğer iki sergiden daha erken kapanmaktadır.

Doğru Cevap: C | Pazartesi günleri sergilerden en az ikisi ziyarete açıktır.

Yalnız Su Yolları'nın pazartesi kapalı olması, öteki iki serginin pazartesi açık olduğunu kesinleştirir. Diğer seçeneklerdeki gün ve saat ayrıntıları verilmemiştir.

SÖZEL 9 | Cümlede Anlam | Orta

9. Kütüphanenin yeni kataloğuna 2024 basımlı kitapların tamamı, 2023 basımlı tarih kitaplarının ise yalnız ödünç verilebilir olanları eklenmiştir. Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Katalogdaki bütün kitaplar ödünç verilebilir.

B) Katalogda yer alan 2023 basımlı bir tarih kitabı ödünç verilebilir.

C) 2023 basımlı tarih kitaplarının tamamı katalogdadır.

D) 2024 basımlı kitapların hiçbirisi tarih kitabı değildir.

E) Ödünç verilemeyen kitapların tümü 2023 basımlıdır.

Doğru Cevap: B | Katalogda yer alan 2023 basımlı bir tarih kitabı ödünç verilebilir.

2023 basımlı tarih kitaplarından kataloga yalnız ödünç verilebilir olanların eklendiği açıkça belirtilir. Bu gruptan katalogda bulunan her kitap ödünç verilebilir.

SÖZEL 10 | Cümlede Anlam | Orta

10. Bir araştırma ekibindeki herkes en az bir yabancı dil bilmektedir; İspanyolca bilenlerin tümü İngilizce bilmekte, Almanca bilenlerin hiçbirisi İspanyolca bilmemektedir. Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngilizce bilen herkes İspanyolca da bilmektedir.
- B) İspanyolca bilen hiçbir ekip üyesi yalnız Almanca ve İspanyolca bilen biri değildir.
- C) Almanca bilenlerin tümü yalnız bir yabancı dil bilmektedir.
- D) Ekipte İngilizce bilmeyen kimse yoktur.
- E) İspanyolca bilmeyenlerin tümü Almanca bilmektedir.

Doğru Cevap: B | İspanyolca bilen hiçbir ekip üyesi yalnız Almanca ve İspanyolca bilen biri değildir.

İspanyolca bilen herkes İngilizce de bildiğinden, İspanyolca bilen biri yalnız Almanca ve İspanyolca bilen biri olamaz. Ayrıca Almanca bilen hiç kimse İspanyolca bilmez.

SÖZEL 11 | Paragrafın Yapısı | Orta

- I. Bu yüzden onarım öncesinde kâğıdın lif yapısı ve mürekkep türü incelenir.
- II. Eski bir belgeye yapıştırıcı sürmek basit bir müdahale gibi görünebilir.
- III. Yanlış seçilen bir yapıştırıcı zamanla sararabilir ve lifleri kırıl原因laştırabilir.
- IV. İnceleme sonucuna göre daha sonra çıkarılabilen, geri döndürülebilir bir malzeme seçilir.
- V. Oysa küçük bir müdahale bile belgenin kimyasal dengesini değiştirebilir.

11. Numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan ikinci olur?

A) I	B) V
C) II	D) III
E) IV	

Doğru Cevap: B | V

Konu II ile açılır. V, bu basit görünen işlemin riskini genel olarak belirtir; III riski somutlaştırır, I sonuç çıkarır, IV uygulamayı tamamlar. Sıra II-V-III-I-IV'tür.

SÖZEL 12 | Paragrafın Yapısı | Orta

- I. Çok sayıda gönüllünün farklı yerlerden veri toplaması, araştırmacıların tek başına ulaşamayacağı bir kapsama erişmesini sağlar.
- II. Bunun için gözlem saatinin, kullanılan aracın ve belirsiz kayıtların nasıl işaretleneceğinin önceden belirlenmesi gerekir.
- III. Yurttaş bilimi projeleri, bilimsel veri üretimine uzman olmayan katılımcıları da dâhil eder.
- IV. Ortak ölçütler kullanıldığında farklı kişilerin kayıtları karşılaştırılabilir hâle gelir.
- V. Ancak katılımcı sayısının çokluğu, verinin kendiliğinden güvenilir olacağı anlamına gelmez.

12. Numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak doğru sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

A) I-III-II-V-IV	B) II-IV-III-I-V
C) III-V-I-IV-II	D) V-II-IV-III-I
E) III-I-V-II-IV	

Doğru Cevap: E | III-I-V-II-IV

III, yurttaş biliminin temelini tanımlar. I bu katılımın sağladığı avantajı, V ise tek başına sayı çokluğunun yetmeyeceğini belirtir. II ölçütleri, IV de bu ölçütlerin sonucunu açıklar. Sıra III-I-V-II-IV'tür.

SÖZEL 13 | Paragrafın Yapısı | Zor

- I. Bu yeni kullanımlar, kentin geçmişini silmeden bugünkü gereksinimlere cevap verebilir.
- II. Bazen eski bir depo atölyeye, terk edilmiş bir istasyon kültür merkezine dönüşür.
- III. Yeter ki dönüşüm, yapının izlerini yalnız dekor olarak kullanmakla yetinmesin.
- IV. Bu boşlukların tümünü yıkmak kadar, hiçbir müdahale yapmadan bırakmak da tek seçenek değildir.
- V. Kentlerde işlevini yitiren sanayi yapıları çoğu zaman büyük ve sorunlu boşluklar oluşturur.

13. Numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) II
C) III
E) V
B) I
D) IV

Doğru Cevap: B | I

V giriş cümlesidir; IV 'bu boşluklar' ifadesiyle V'ye bağlanır. II, boşluklardan birinin yeni kullanıma dönüşmesini; I, bunun değerini; III ise koşullu sonucu açıklar. Sıra V-IV-II-I-III, dördüncü cümle I'dir.

SÖZEL 14 | Paragrafın Yapısı | Zor

- I. Bu kayıp hesaba katılmazsa bitkinin gerçek su tüketimi olduğundan yüksek ya da düşük hesaplanabilir.
II. Bir serada sulama miktarını ölçmek için yalnız depodan çıkan suyu bilmek yeterli değildir.
III. Böylece ölçülen değer, sisteme verilen suyla bitkiye ulaşan su arasındaki farkı gösterebilir.
IV. Bu nedenle borulardaki kaçaklar ve drenajla uzaklaşan su da ayrı ayrı izlenmelidir.
V. Çünkü suyun bir bölümü toprağa ulaşmadan boru yüzeyinden veya açık kanaldan buharlaşabilir.

14. Numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturacak doğru sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I-II-V-III-IV
C) III-IV-II-V-I
E) II-V-I-IV-III
B) II-I-V-IV-III
D) V-II-IV-I-III

Doğru Cevap: E | II-V-I-IV-III

II konuya giriş yapar. V, buharlaşmanın neden ölçümü etkilediğini açıklar. I sonucu, IV alınacak önlemi, III de önlemin amacını belirtir. Doğru sıra II-V-I-IV-III'tür.

SÖZEL 15 | Cümlede Anlam | Orta

15. 'Bir kentin belleği yalnız ayakta kalan yapılarda değil, o yapılar arasında her gün tekrarlanan güzergâhlarda da saklıdır.' cümlesinde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir kentin belleğinin korunması için bütün eski yapıların değiştirilmeden bırakılması gerektiği
B) Gündelik güzergâhların tarihî yapılardan daha kalıcı olduğu
C) Kentlerin yalnız ulaşım ağları üzerinden anlaşılabilmesi
D) Kent geçmişinin, mimari eserlerin yanı sıra gündelik hareket ve kullanım alışkanlıklarında da yaşadığı
E) Yeni yapıların kent belleğine hiçbir katkı sağlayamayacağı

Doğru Cevap: D | Kent geçmişinin, mimari eserlerin yanı sıra gündelik hareket ve kullanım alışkanlıklarında da yaşadığı

Cümle, kent belleğinin yalnız fiziksel yapılarda değil, insanlarca tekrarlanan gündelik pratiklerde de sürdüğünü vurgular.

SÖZEL 16 | Cümlede Anlam | Orta

16. 'Eleştirmen, metnin kapısını okura açmalı; odaların yerini okur adına seçmemelidir.' cümlesinde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eleştirmenin yapının bütün bölümlerini okurdan önce açıklaması gerektiği
B) Eleştirinin okura metni anlamada yol göstermesi fakat tek bir yorumu dayatmaması gerektiği
C) Bir metnin yalnız uzmanların yardımıyla anlaşılabilmesi
D) Okurun eleştirmenin önerdiği sıraya uymadan metni okuyamayacağı
E) Eleştirinin metindeki belirsizlikleri tamamen ortadan kaldırması gerektiği

Doğru Cevap: B | Eleştirinin okura metni anlamada yol göstermesi fakat tek bir yorumu dayatmaması gerektiği

Kapıyı açmak yol göstermeyi, odaların yerini seçmemek ise okurun yorum özgürlüğünü korumayı simgeler.

SÖZEL 17 | Cümlede Anlam | Zor

17. 'Veri suskun değildir; onu hangi soruyla dinlediğimiz, ne söylediğini değiştirir.' cümlesinde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Verilerin araştırmacıdan bağımsız hiçbir gerçeklik taşımadığı
B) Her araştırma sorusunun aynı veriden aynı sonucu ürettiği
C) Sayısal verilerin sözel verilerden daha güvenilir olduğu
D) Araştırmacının veriyi değiştirmeden yorumlayamayacağı
E) Veriden çıkarılan sonucun, araştırmacının sorusu ve çözümleme yöntemiyle biçimlendiği

Doğru Cevap: E | Veriden çıkarılan sonucun, araştırmacının sorusu ve çözümleme yöntemiyle biçimlendiği

Cümle verinin kendiliğinden tek bir anlam sunmadığını, sorulan soru ve yöntemin hangi örüntünün görünür olacağını etkilediğini belirtir.

SÖZEL 18 | Cümlede Anlam | Kolay

18. 'Bir eseri çağdaş kılan, bugün yazılmış olması değil, bugünle yeni bir ilişki kurabilmesidir.' cümlesinde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir yapının güncelliğinin üretildiği tarihten çok yeni dönemlerde anlamlı bağlar kurabilmesine bağlı olduğu
- B) Günümüzde yazılan her yapının geçmişte yazılanlardan daha değerli olduğu
- C) Eski eserlerin çağdaş okur tarafından anlaşılmasının mümkün olmadığı
- D) Bir eserin yalnız yazıldığı dönemin sorunlarını işlemesi gerektiği
- E) Çağdaş eserlerin geçmişle ilişki kurmaktan kaçınması gerektiği

Doğru Cevap: A | Bir yapının güncelliğinin üretildiği tarihten çok yeni dönemlerde anlamlı bağlar kurabilmesine bağlı olduğu

Cümle kronolojik yenilik ile çağdaşlık arasında ayırım yapar; asıl ölçüt eserin bugünün okuruyula yeni ilişkiler kurabilmesidir.

SÖZEL 19 | Paragrafta Ana Düşünce | Kolay

19. Mercan resiflerini onarma projelerinde laboratuvarında büyütülen küçük mercan parçaları denize taşınabilir. Ancak yalnız hızlı büyüyen birkaç türün çoğaltılması, kısa sürede geniş alan kaplasa da resifin hastalık ve sıcaklık dalgalarına karşı kırılganlığını artırabilir. Bu nedenle bazı projeler büyüme hızının yanı sıra genetik çeşitliliği, türler arası ilişkileri ve yerel akıntı koşullarını da hesaba katmaktadır. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Laboratuvarında büyütülen mercanlar doğal ortamda hiçbir zaman yaşayamaz.
- B) Mercan resifleri yalnız sıcaklık değişimlerinden zarar görür.
- C) Onarım projelerinde tek ölçüt, en hızlı büyüyen türü seçmektir.
- D) Yerel akıntılar mercan türlerinin tamamını aynı biçimde etkiler.
- E) Resif onarımında hızlı sonuç kadar ekolojik ve genetik çeşitliliğin korunması da önemlidir.

Doğru Cevap: E | Resif onarımında hızlı sonuç kadar ekolojik ve genetik çeşitliliğin korunması da önemlidir.

Parça, yalnız hızlı büyümeye odaklanmanın kırılganlık yaratabileceğini; çeşitlilik ve yerel koşulların da değerlendirilmesi gerektiğini savunur.

SÖZEL 20 | Paragrafta Yardımcı Düşünce | Orta

20. Mikrotarih, geniş bir dönemi küçük bir topluluk, tek bir dava dosyası ya da sıradan bir kişinin yaşamı üzerinden inceleyebilir. Amaç, küçük örneği bütün toplumun basit bir modeli saymak değildir. Araştırmacı, ayrıntılı kayıtlardaki çatışma ve istisnalardan hareketle genel anlatıların hangi deneyimleri görünmez bıraktığını araştırır. Bu parçada mikrotarihle ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Araştırmalarında yalnız sözlü kaynakları kullandığına
- B) Küçük ölçekli örnekleri inceleyebildiğine
- C) Genel tarih anlatılarının eksiklerini sorguladığına
- D) İstisna ve çatışmalardan yararlandığına
- E) Küçük örneği toplumun eksiksiz kopyası saymadığına

Doğru Cevap: A | Araştırmalarında yalnız sözlü kaynakları kullandığına

Parçada dava dosyası ve yaşam öyküsü gibi örnekler vardır ancak yalnız sözlü kaynak kullanıldığına ilişkin bilgi yoktur.

SÖZEL 21 | Paragrafta Çıkarım | Kolay

21. Yemek tariflerinin standart ölçülere bağlanması, aynı yemeğin farklı mutfaklarda benzer sonuçla hazırlanmasını kolaylaştırdı. Bununla birlikte 'bir tutam', 'kulak memesi kıvamı' gibi ifadeler bütünüyle ortadan kalkmadı; çünkü bunlar yalnız miktar değil, ustanın dokunma ve görme deneyimini de aktarır. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Standart ölçüler geleneksel yemeklerin hazırlanmasını imkânsız kılmıştır.
- B) Mutfak bilgisinin bir bölümü sayısal ölçülerle, bir bölümü ise duyuşal deneyimle aktarılır.
- C) Ustalar sayısal ölçüleri hiçbir zaman kullanmaz.
- D) Duyuşal ifadeler her mutfakta aynı kesinliği taşır.
- E) Tariflerdeki bütün belirsizlikler standartlaşmayla ortadan kalkmıştır.

Doğru Cevap: B | Mutfak bilgisinin bir bölümü sayısal ölçülerle, bir bölümü ise duyuşal deneyimle aktarılır.

Parça hem standart ölçülerin işlevini hem de duyuşal deneyimi taşıyan ifadelerin sürmesini birlikte vurgular.

SÖZEL 22 | Paragrafta Başlık | Kolay

22. Uyku sırasında beyin, gün içinde edinilen bilgileri olduğu gibi depolamaz. Bazı bağlantılar güçlenirken bazı ayrıntılar zayıflar; böylece bilgi, yeni durumlarda kullanılabilecek daha genel örüntülere dönüşebilir. Bu yüzden öğrenmenin ardından uyumak yalnız dinlenmek değil, öğrenilen malzemenin yeniden düzenlenmesine fırsat vermektir. Bu parçaya en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uykusuzluğun Tek Nedeni
B) Beynin Bütün Ayrıntıları Saklaması
C) Gündüz Uykusunun Tarihi
D) Uykunun Öğrenilen Bilgiyi Yeniden Düzenlemesi
E) Dinlenme Süresini Kısaltma Yolları

Doğru Cevap: D | Uykunun Öğrenilen Bilgiyi Yeniden Düzenlemesi

Parçanın odağı, uykunun öğrenilmiş bilgileri güçlendirme, eleme ve genelleştirme yoluyla yeniden düzenlemesidir.

SÖZEL 23 | Paragrafta Yazarın Tutumu | Orta

23. Kamusal alandaki banklar çoğu zaman yalnız kaç kişinin oturabileceği üzerinden değerlendirilir. Oysa bankın yönü, sırt desteği, gölgeye uzaklığı ve yan yana oturanların birbirine dönüp dönmemesi, o alanın kimler tarafından ne kadar süre kullanılacağını belirler. Sayıyı artırırken bu ayrıntıları yok sayan tasarım, oturma kapasitesi üretir ama kamusal karşılaşma üretmeyebilir. Yazarın bu parçadaki temel eleştirisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kentlerde bank sayısının sürekli azaltılmasına
B) Bütün bankların aynı malzemeden yapılmasına
C) Kamusal alanların yalnız gölgede kurulmasına
D) Kamusal oturma elemanlarının yalnız nicelik üzerinden değerlendirilmesine
E) İnsanların açık alanlarda uzun süre oturmasına

Doğru Cevap: D | Kamusal oturma elemanlarının yalnız nicelik üzerinden değerlendirilmesine

Yazar, bank sayısının tek başına yeterli olmadığını; kullanım niteliğini belirleyen tasarım ayrıntılarının dikkate alınması gerektiğini savunur.

SÖZEL 24 | Paragrafta Yardımcı Düşünce | Orta

24. Müze etiketleri, eserin adını ve tarihini vermekle yetindiğinde ziyaretçiye başlangıç noktası sunar fakat eseri tek bir yoruma kapatmaz. Çok uzun etiketler ise ziyaretçiyi metne bağımlı hâle getirip görsel incelemeyi ikinci plana itebilir. İyi bir etiket, gerekli bağlamı kısa ve açık biçimde verir; merakı sona erdirmek yerine yeni sorular doğurur. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Etiketler eseri incelemek için başlangıç bilgisi sağlayabilir.
B) Etiket ne kadar uzun olursa ziyaretçinin eserle ilişkisi o kadar güçlenir.
C) Aşırı ayrıntılı metin görsel incelemeyi geri plana itebilir.
D) İyi etiket, tek ve kapalı bir yorum dayatmamalıdır.
E) Kısa bağlam bilgisi ziyaretçinin merakını destekleyebilir.

Doğru Cevap: B | Etiket ne kadar uzun olursa ziyaretçinin eserle ilişkisi o kadar güçlenir.

Parça uzun etiketlerin ilişkiyi güçlendirmek yerine ziyaretçiyi metne bağımlı kılabileceğini belirtir; doğru seçenek parçaya aykırıdır.

25-27. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Arkeolojik bir buluntunun rekonstrüksiyon çizimi, kazıda ortaya çıkarılan parçaların olduğu gibi yan yana getirilmesinden ibaret değildir. Çizer; kırık yüzeyleri, benzer örnekleri, üretim izlerini ve kullanım aşınmalarını birlikte değerlendirerek nesnenin olası bütünü kurar. Bu nedenle çizim, gözlemler varsayımın kesiştiği bir alandır. Sorun, varsayım kullanımda değil, varsayımın gözlem gibi sunulmasıdır. Eksik bölümün hangi karşılaştırmaya dayanarak tamamlandığı, hangi çizgilerin doğrudan buluntudan geldiği ve hangi ayrıntıların olasılık taşıdığı belirtilirse çizim denetlenebilir bir bilimsel öneriye dönüşür. Aksi hâlde düzgün ve ikna edici bir görüntü, buluntudaki belirsizlikleri örter. İyi rekonstrüksiyon, boşlukları görünmez kılmak yerine onları nasıl doldurduğunu gösterir.

SÖZEL 25 | Paragrafta Ana Düşünce | Orta

25. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arkeolojik nesnelerin eksik bölümleri hiçbir koşulda çizimle tamamlanamamalıdır.
B) İkna edici bir görüntü, buluntunun bütün belirsizliklerini kendiliğinden açıklar.
C) Rekonstrüksiyonun temel amacı estetik açıdan kusursuz bir nesne üretmektir.
D) Benzer örneklerden yararlanmak arkeolojik çizimi bütünüyle öznel hâle getirir.
E) Rekonstrüksiyon çizimi, gözlem ile varsayımı ayırıp dayanaklarını gösterdiğinde bilimsel olarak denetlenebilir olur.

Doğru Cevap: E | Rekonstrüksiyon çizimi, gözlem ile varsayımı ayırıp dayanaklarını gösterdiğinde bilimsel olarak denetlenebilir olur.

Parça, rekonstrüksiyonda varsayımın kaçınılmaz olabileceğini fakat gözlemle karıştırılmaması ve dayanaklarının açıkça gösterilmesi gerektiğini vurgular.

SÖZEL 26 | Paragrafta Çıkarım | Orta

26. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Kırık yüzeyler nesnenin özgün biçimi hakkında hiçbir bilgi vermez.
- B) Bilimsel çizimde yalnız doğrudan görülen parçalar kullanılabilir.
- C) Düzgün görünen her rekonstrüksiyon mutlaka doğru kabul edilmelidir.
- D) Bir tamamlamanın hangi karşılaştırmalara dayandığı açıklanırsa çizimin bilimsel değeri artar.
- E) Üretim izleri ve kullanım aşınmaları nesnenin biçimini anlamada önemsizdir.

Doğru Cevap: D | Bir tamamlamanın hangi karşılaştırmalara dayandığı açıklanırsa çizimin bilimsel değeri artar.

Parçada dayanakların, gözlem ve olasılık ayırımının belirtilmesiyle çizimin denetlenebilir bir öneriye dönüşeceği söylenir.

SÖZEL 27 | Söz Öbeğinde Anlam | Zor

27. Parçada geçen 'boşlukları görünmez kılmak' sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Buluntunun kırık parçalarını fiziksel olarak birleştirmek
- B) Çizimde boş bırakılan alanları estetik amaçla renklendirmek
- C) Eksik ve belirsiz kısımları kesinmiş gibi tamamlayarak izleyiciden saklamak
- D) Kazı alanındaki toprak boşluklarını ölçmek
- E) Benzer nesneleri aynı çizim içinde karşılaştırmak

Doğru Cevap: C | Eksik ve belirsiz kısımları kesinmiş gibi tamamlayarak izleyiciden saklamak

Söz, rekonstrüksiyonun belirsiz bölümleri kusursuz bir bütün içinde kesin bilgi gibi göstermesini eleştirir.

28-30. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Birçok kentte geçmişte üzeri kapatılarak borulara alınmış dereler bugün yeniden yüzeye çıkarılıyor. Bu uygulama, yalnızca eski bir su yolunu görünür kılmak değildir; yağmur suyunu yavaşlatmak, taşkın riskini azaltmak, serin koridorlar oluşturmak ve canlılara geçiş alanı sağlamak gibi amaçlar taşır. Ancak her dere aynı yöntemle açılmaz. Yoğun yapılaşma, kirlenmiş zemin, mevcut altyapı hatları ve suyun mevsimsel rejimi tasarım kararlarını sınırlar. Bazı kesimlerde geniş bir doğal yatak kurulabilirken bazı kesimlerde dar, kontrollü kanallar gerekir. Bu yüzden başarılı projeler, 'doğayı geri getirme' sloganını tek bir biçime dönüştürmez; ekolojik hedeflerle kentsel güvenliği aynı plan içinde buluşturur.

SÖZEL 28 | Paragrafta Ana Düşünce | Orta

28. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kent içindeki bütün kapalı dereler geniş doğal yataklara dönüştürülmelidir.
- B) Üzeri kapatılmış dereleri yeniden yüzeye çıkarma projeleri, ekolojik amaçlarla kentsel koşulları birlikte değerlendiren yere özgü çözümler gerektirir.
- C) Dere açma projelerinin tek amacı tarihî su yollarını görünür kılmaktır.
- D) Altyapı hatları ekolojik tasarım kararlarını hiçbir biçimde etkilemez.
- E) Dar kontrollü kanallar taşkın riskini her zaman artırır.

Doğru Cevap: B | Üzeri kapatılmış dereleri yeniden yüzeye çıkarma projeleri, ekolojik amaçlarla kentsel koşulları birlikte değerlendiren yere özgü çözümler gerektirir.

Parça, projenin çoklu yararlarını açıklarken her alanın yapılaşma, kirlilik, altyapı ve akış rejimine göre farklı çözüm gerektirdiğini savunur.

SÖZEL 29 | Paragrafta Yardımcı Düşünce | Zor

29. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dere projeleri kentte serin koridorlar oluşturabilir.
- B) Kapalı derelerin tümü aynı tasarım yöntemiyle güvenli biçimde yüzeye çıkarılabilir.
- C) Mevcut altyapı hatları tasarım seçeneklerini sınırlandırabilir.
- D) Bazı kesimlerde kontrollü kanal kullanılması gerekebilir.
- E) Proje kararlarında taşkın güvenliği ile ekolojik hedefler birlikte ele alınmalıdır.

Doğru Cevap: B | Kapalı derelerin tümü aynı tasarım yöntemiyle güvenli biçimde yüzeye çıkarılabilir.

Parça özellikle her dere için aynı yöntemin uygulanamayacağını belirtir. Diğer seçenekler metinde doğrudan desteklenir.

SÖZEL 30 | Söz Öbeğinde Anlam | Orta

30. Parçada geçen 'doğayı geri getirme sloganını tek bir biçime dönüştürmez' sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kentlerde doğaya ilişkin bütün söylemlerin terk edilmesi gerektiği
- B) Dere projelerinin yalnız görsel amaçlarla yapılması gerektiği
- C) Doğal süreçleri destekleme hedefinin, her yerde aynı fiziksel tasarımı uygulamak anlamına gelmediği
- D) Doğal yatakların kontrollü kanallardan her durumda daha güvensiz olduğu
- E) Kentsel güvenlik ile ekolojik hedeflerin bağdaşamayacağı

Doğru Cevap: C | Doğal süreçleri destekleme hedefinin, her yerde aynı fiziksel tasarımı uygulamak anlamına gelmediği

İfade, ortak ekolojik hedefe rağmen çözüm biçiminin yerel koşullara göre değişebileceğini vurgular.

31-33. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Eski ses kayıtlarının onarımı, gürültüyü mümkün olduğunca azaltma isteğiyle başlar fakat iyi bir sonuç yalnız sessizlik elde etmek değildir. Plak çıttırtısı, bant uğultusu ve mekanik titreşimler kaydı örtebilir; buna karşılık çok sert filtreler konuşmanın nefesini, bir çalgının tınısını ya da kaydın yapıldığı mekânın izini de silebilir. Bu nedenle onarım uzmanı, hangi sesin kusur hangisinin tarihsel bağlamın parçası olduğuna karar verirken temkinli davranır. En güvenli yaklaşım, özgün dosyayı korumak, yapılan her müdahaleyi kaydetmek ve farklı yoğunluklarda sürümler üretmektir. Böylece dinleyiciye daha anlaşılır bir kayıt sunulurken geçmişin ses dokusu tek bir modern temizlik anlayışına feda edilmez.

SÖZEL 31 | Paragrafta Ana Düşünce | Orta

31. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eski kayıtlardaki bütün arka plan sesleri teknik kusurdur ve silinmelidir.
- B) Ses onarımında yalnız en güçlü filtre kullanıldığında özgünlük korunur.
- C) Bir kaydın tarihsel değeri yalnız konuşmanın anlaşılmasına bağlıdır.
- D) Eski ses kayıtlarının onarımı, anlaşılabilirliği artırırken tarihsel ses dokusunu koruyan ölçülü ve belgelenmiş müdahaleler gerektirir.
- E) Onarılan kayıtların özgün dosyalarının saklanması gerek yoktur.

Doğru Cevap: D | Eski ses kayıtlarının onarımı, anlaşılabilirliği artırırken tarihsel ses dokusunu koruyan ölçülü ve belgelenmiş müdahaleler gerektirir.

Parça, gürültü azaltma ile tını ve tarihsel bağlamı koruma arasında denge, ayrıca özgün dosyayı saklama ve müdahaleyi belgeleme gereğini vurgular.

SÖZEL 32 | Paragrafta Çıkarım | Zor

32. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Plak çıttırtısı her kayıta korunması gereken temel müzik unsurudur.
- B) Farklı yoğunlukta onarım sürümleri üretmek dinleyicinin kayda ulaşmasını engeller.
- C) Mekânın akustik izi konuşmanın anlaşılmasını her zaman imkânsız kılar.
- D) Onarım uzmanı hangi sesin kusur olduğuna karar vermek zorunda değildir.
- E) Arka plan seslerini bütünüyle yok etmeye çalışmak, kaydın özgün özelliklerinden bazılarını da silebilir.

Doğru Cevap: E | Arka plan seslerini bütünüyle yok etmeye çalışmak, kaydın özgün özelliklerinden bazılarını da silebilir.

Metin, çok sert filtrelerin nefes, tını ve mekân izini de silebileceğini açıkça belirtir.

SÖZEL 33 | Paragrafta Yardımcı Düşünce | Orta

33. Bu parçada ses onarımıyla ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Onarılan kayıtların telif hakkının kime ait olduğuna
- B) Özgün dosyanın korunmasına
- C) Müdahalelerin kayıt altına alınmasına
- D) Aşırı filtrelemenin tınıya zarar verebileceğine
- E) Farklı yoğunluklarda sürümler hazırlanabileceğine

Doğru Cevap: A | Onarılan kayıtların telif hakkının kime ait olduğuna

Parça teknik ve etik onarım ilkelerini ele alır ancak telif hakkı sahipliğinden söz etmez.

34-36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tohum dormansisi çoğu zaman çimlenmenin gecikmesi olarak tanımlanır; oysa bu durum pasif bir bekleyişten daha fazlasıdır. Bazı tohumlar belirli bir soğuk dönem yaşamadan, bazıları kabukları aşınmadan, bazılarıysa yangın dumanındaki kimyasal işaretlerle karşılaşmadan çimlenmez. Bu eşikler, bitkinin elverişsiz bir mevsimde filizlenmesini önler. Aynı türün tohumları bile farklı zamanlarda uyanarak bütün yavruların tek bir kuraklık ya da don olayında kaybedilmesi riskini azaltabilir. Dormansi, büyümeyi durduran bir engel değil; çevreden gelen işaretleri değerlendirerek doğru zamanı seçmeye yarayan biyolojik bir stratejidir. Başka bir deyişle tohum, beklemeyi bilgiye dönüştürür.

SÖZEL 34 | Paragrafta Ana Düşünce | Orta**34. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Tohum dormansisi, çimlenmeyi rastgele geciktiren bir durum değil çevresel işaretlere göre uygun zamanı seçen uyumsal bir stratejidir.
- B) Bütün tohumlar aynı çevresel işaretle çimlenmeye başlar.
- C) Dormansi yalnız soğuk iklim bitkilerinde görülen bir bozukluktur.
- D) Tohumların farklı zamanlarda çimlenmesi türün yok olma riskini artırır.
- E) Yangın dumanı bütün bitki türlerinin çimlenmesini engeller.

Doğru Cevap: A | Tohum dormansisi, çimlenmeyi rastgele geciktiren bir durum değil çevresel işaretlere göre uygun zamanı seçen uyumsal bir stratejidir.

Parça dormansinin pasif gecikme değil, uygun mevsimi ve koşulu seçmeye yarayan biyolojik strateji olduğunu savunur.

SÖZEL 35 | Paragrafta Çıkarım | Zor**35. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?**

- A) Dormansi yaşayan tohumlar çevredeki hiçbir değişikliğe tepki vermez.
- B) Kabuk aşınması yalnız tohumun yaşlandığını gösterir.
- C) Bütün tohumlar çimlenmeden önce yangın geçirmek zorundadır.
- D) Uygun olmayan mevsimde çimlenmek bitkinin yaşama şansını artırır.
- E) Aynı türün tohumlarının farklı zamanlarda çimlenmesi, tek bir olumsuz olayın bütün yavruları yok etme riskini azaltabilir.

Doğru Cevap: E | Aynı türün tohumlarının farklı zamanlarda çimlenmesi, tek bir olumsuz olayın bütün yavruları yok etme riskini azaltabilir.

Parçada farklı uyanma zamanlarının kuraklık veya don gibi tek bir olayda tüm yavruların kaybedilmesini önleyebileceği belirtilir.

SÖZEL 36 | Söz Öbeğinde Anlam | Kolay**36. Parçada geçen 'tohum, beklemeyi bilgiye dönüştürür' sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Tohumun bekledikçe genetik yapısını bilinçli biçimde değiştirmesi
- B) Bitkinin geçmiş mevsimleri hatırlayarak yer değiştirmesi
- C) Tohumun çevresel işaretleri kullanarak çimlenme zamanını belirlemesi
- D) Çimlenmeyen her tohumun canlılığını yitirmesi
- E) Tohumun yalnız insan müdahalesiyle uyanabilmesi

Doğru Cevap: C | Tohumun çevresel işaretleri kullanarak çimlenme zamanını belirlemesi

Mecaz, bekleme süresinin edilgen olmadığını; soğuk, aşınma veya kimyasal işaretlerin uygun zamanı bildiren veri gibi kullanıldığını anlatır.

37-39. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Mizah çevirisinde sözcüklerin sözlük karşılıklarını bulmak çoğu zaman yeterli değildir. Bir espri; ses benzerliğine, yerel bir deyim, ortak tarih bilgisine ya da cümlelerin tam zamanında kesilmesine dayanabilir. Kaynak dildeki kelime oyunu hedef dilde kurulamadığında çevirmen aynı etkiyi başka bir araçla üretmeyi deneyebilir. Bu, metinden sınırsızca uzaklaşmak anlamına gelmez; esprinin anlatıdaki işlevini, karakterin sesini ve sahnenin ritmini koruyacak bir karşılık aramaktır. Üstelik her kaybı gizlemek yerine bazı kültürel göndermeleri dipnotla açıklamak ya da çevrilemeyen katmanı görünür bırakmak daha dürüst olabilir. Başarılı mizah çevirisi, kelimelerin aynılığından çok okurda oluşan ilişkinin denkliliğini gözetir.

SÖZEL 37 | Paragrafta Ana Düşünce | Orta**37. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Kelime oyunları hiçbir dile çevrilemez.
- B) Mizah çevirisinde kültürel göndermeler mutlaka çıkarılmalıdır.
- C) Mizah çevirisinde amaç, sözcükleri birebir korumaktan çok esprinin işlevini ve okurda oluşturduğu etkiyi hedef dilde karşılayabilmektir.
- D) Başarılı çeviri kaynak metinden bütünüyle bağımsız olmalıdır.
- E) Dipnot kullanmak her espriyi daha komik hâle getirir.

Doğru Cevap: C | Mizah çevirisinde amaç, sözcükleri birebir korumaktan çok esprinin işlevini ve okurda oluşturduğu etkiyi hedef dilde karşılayabilmektir.

Parça, sözlük eşitliğinin çoğu zaman yetmediğini; işlev, karakter sesi, ritim ve okur etkisinin korunması gerektiğini savunur.

SÖZEL 38 | Söz Öbeğinde Anlam | Orta

38. Parçada geçen 'okurda oluşan ilişkinin denkliliği' sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çeviride kaynak ve hedef metnin aynı sayıda sözcük içermesi
- B) Bütün kültürel göndermelerin sözlükteki ilk anlamıyla aktarılması
- C) Hedef dildeki okurun espriyle, kaynak dildeki okura benzer bir işlev ve etki üzerinden karşılaşması
- D) Okurun çevirmenin kullandığı yöntemi fark etmemesi
- E) Her esprinin dipnotla açıklanması

Doğru Cevap: C | Hedef dildeki okurun espriyle, kaynak dildeki okura benzer bir işlev ve etki üzerinden karşılaşması

İfade, biçimsel aynılıktan ziyade esprinin anlatıdaki işlevi ve okur üzerindeki etkisinin karşılanmasını anlatır.

SÖZEL 39 | Paragrafta Yardımcı Düşünce | Zor

39. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir espri ortak tarih bilgisine dayanabilir.
- B) Cümlelerin ritmi mizahın oluşmasında etkili olabilir.
- C) Çevirmen, hedef dilde kelime oyunu kuramadığında espriyi her durumda metinden çıkarmalıdır.
- D) Bazı çevrilemeyen katmanlar görünür bırakılabilir.
- E) Çevirmen karakterin sesini korumayı gözetmelidir.

Doğru Cevap: C | Çevirmen, hedef dilde kelime oyunu kuramadığında espriyi her durumda metinden çıkarmalıdır.

Parça, kelime oyunu kurulamadığında aynı etkiyi başka araçla üretme, açıklama veya katmanı görünür bırakma seçeneklerinden söz eder; esprinin mutlaka çıkarılmasını savunmaz.

40-42. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Gece aydınlatması kentliler için yön bulma ve güvenlik hissi sağlayabilir; ancak daha fazla ışık her yerde daha iyi sonuç vermez. Sürekli ve yüksek şiddetli aydınlatma, böceklerin hareketini, kuşların göçünü ve yarasaların beslenme rotalarını değiştirebilir. Özellikle parklar ile su kıyılarını birbirine bağlayan ekolojik koridorlarda ışığın rengi, yönü ve kullanım süresi önemlidir. Hareket algılayıcıları, düşük dalga boylu ışığı sınırlayan armatürler ve ışığı yalnız yola yönelten tasarımlar gereksiz yayılımı azaltabilir. Bununla birlikte karanlık alan tasarımı, kullanıcıların güvenlik kaygıları dinlenmeden uygulanırsa benimsenmez. İyi aydınlatma planı, insan gereksinimiyle gece ekolojisini karşı karşıya getirmek yerine her ikisini ölçülebilir hedeflerle dengeler.

SÖZEL 40 | Paragrafta Ana Düşünce | Orta

40. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekolojik koridorların tamamı geceleri bütünüyle karanlık bırakılmalıdır.
- B) Daha yüksek ışık şiddeti her ortamda güvenliği artırır.
- C) Işığın rengi ve yönü canlılar üzerinde etkili değildir.
- D) Kent aydınlatması, insanların güvenlik ve yön bulma gereksinimleriyle gece canlılarının ihtiyaçlarını birlikte gözeterek ölçülü bir planlamayla yapılmalıdır.
- E) Kullanıcıların güvenlik kaygıları aydınlatma tasarımında dikkate alınmamalıdır.

Doğru Cevap: D | Kent aydınlatması, insanların güvenlik ve yön bulma gereksinimleriyle gece canlılarının ihtiyaçlarını birlikte gözeterek ölçülü bir planlamayla yapılmalıdır.

Parça, insan ve ekoloji gereksinimlerini karşılaştırmadan ışığın şiddeti, rengi, yönü, süresi ve kullanıcı kaygılarıyla dengelemeyi savunur.

SÖZEL 41 | Paragrafta Çıkarım | Orta

41. Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Işığın yönü ve kullanım süresi düzenlenerek alan bütünüyle karanlık bırakılmadan ekolojik etkiler azaltılabilir.
- B) Hareket algılayıcıları gece canlılarının tümünü alandan uzaklaştırır.
- C) Park ve su kıyılarında ışık canlıların davranışını değiştirmez.
- D) Kullanıcıların güvenlik hissi yalnız ışık şiddetine bağlıdır.
- E) Ekolojik koridorlarda sürekli aydınlatma zorunludur.

Doğru Cevap: A | Işığın yönü ve kullanım süresi düzenlenerek alan bütünüyle karanlık bırakılmadan ekolojik etkiler azaltılabilir.

Metin, hareket algılayıcıları, yönlendirilmiş armatürler ve uygun ışık rengiyle gereksiz yayılımın azaltılabileceğini söyler.

SÖZEL 42 | Paragrafta Yazarın Uyarısı | Kolay

42. Yazarın bu parçadaki temel uyarısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kentlerde gece etkinlikleri tamamen yasaklanmalıdır.
- B) Bütün aydınlatma kararları yalnız kuş göçüne göre alınmalıdır.
- C) Aydınlatma miktarını tek başına güvenlik ölçütü saymak ve kullanıcı ile ekoloji verilerini birlikte değerlendirmemek hatalıdır.
- D) Karanlık alanlar kullanıcılar tarafından her koşulda benimsenir.
- E) Işığın teknik özellikleri planlama sonucunu değiştirmez.

Doğru Cevap: C | Aydınlatma miktarını tek başına güvenlik ölçütü saymak ve kullanıcı ile ekoloji verilerini birlikte değerlendirmemek hatalıdır.

Parça, daha fazla ışığın her yerde daha iyi olmadığını; aynı zamanda karanlık tasarımının kullanıcı kaygıları dinlenmeden uygulanmaması gerektiğini vurgular.

43-46. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

K, L, M, N, P ve R kitapları bir rafa soldan sağa doğru 1'den 6'ya kadar numaralanmış yerlere dizilecektir.

- M kitabı K kitabından iki sıra sonradır.
- L kitabı N kitabından önce gelir.
- P kitabı uçlarda değildir.
- R kitabı L kitabının hemen önündedir.
- N kitabı P kitabından sonra gelir.

SÖZEL 43 | Sözel Mantık | Orta

43. Aşağıdaki dizilişlerden hangisi soldan sağa doğru kurallara uygundur?

A) K-M-P-R-L-N	B) R-L-K-M-P-N
C) K-P-M-R-L-N	D) P-K-M-R-L-N
E) R-K-L-P-N-M	

Doğru Cevap: C | K-P-M-R-L-N

K-P-M-R-L-N dizilişinde M, K'den iki sıra sonra; R hemen L'den önce; P uçta değil; L, N'den önce ve N, P'den sonradır.

SÖZEL 44 | Sözel Mantık | Kolay

44. Aşağıdaki kitaplardan hangisi her geçerli dizilişte L kitabından sonra gelir?

A) K	B) N
C) M	D) P
E) R	

Doğru Cevap: B | N

Kuralları sağlayan bütün dizilişlerde L, N'den önce olmak zorundadır. Diğer kitapların L'ye göre konumu değişebilir.

SÖZEL 45 | Sözel Mantık | Orta

45. K kitabı en solda bulunursa R kitabı soldan kaçınıcı sırada olur?

A) 2.	B) 3.
C) 5.	D) 4.
E) 6.	

Doğru Cevap: D | 4.

K en solda olduğunda tek geçerli diziliş K-P-M-R-L-N'dir. R dördüncü sıradadır.

SÖZEL 46 | Sözel Mantık | Zor

46. P kitabı soldan üçüncü sırada bulunursa soldan beşinci kitap hangisi olur?

A) K	B) L
C) M	D) N
E) R	

Doğru Cevap: D | N

P üçüncü olduğunda tek geçerli diziliş R-L-P-K-N-M'dir. Beşinci sırada N bulunur.

47-50. soruları aşağıdaki bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

A, B, C, D, E ve F çalışanları X, Y ve Z projelerine, her projede iki çalışan olacak biçimde atanacaktır. Proje sırası $X < Y < Z$ olarak kabul edilecektir.

- A ve B farklı projelerdedir.
- C ve D aynı projededir.
- E, X projesinde değildir.
- B'nin proje sırası C'nin proje sırasından küçüktür.
- A, Z projesinde değildir.

SÖZEL 47 | Sözel Mantık | Orta

47. Aşağıdaki proje dağılımlarından hangisi kurallara uygundur?

A) X: A-F, Y: B-E, Z: C-D	B) X: A-B, Y: E-F, Z: C-D
C) X: B-E, Y: A-F, Z: C-D	D) X: B-F, Y: C-D, Z: A-E
E) X: A-F, Y: C-E, Z: B-D	

Doğru Cevap: A | X: A-F, Y: B-E, Z: C-D

X'te A-F, Y'de B-E, Z'de C-D dağılımında A ve B farklı, C-D aynı, E X'te değil, B'nin projesi C'ninkinden önce ve A Z'de değildir.

SÖZEL 48 | Sözel Mantık | Kolay

48. Hangi iki çalışan her geçerli dağılımda Z projesinde bulunur?

A) A ve F	B) B ve E
C) A ve B	D) E ve F
E) C ve D	

Doğru Cevap: E | C ve D

C ve D aynı projededir. B'nin projesi C'ninkinden küçük olduğundan C-D çifti X veya Y'de olamaz; her zaman Z'dedir.

SÖZEL 49 | Sözel Mantık | Orta

49. Aşağıdaki çalışanlardan hangisi her geçerli dağılımda X projesinde bulunur?

A) A	B) B
C) C	D) F
E) E	

Doğru Cevap: D | F

Geçerli iki dağılımda da C-D Z'de, E Y'de ve F X'tedir. A ile B yalnız X ve Y arasında yer değiştirir.

SÖZEL 50 | Sözel Mantık | Zor

50. A çalışanı Y projesinde bulunursa E çalışanı hangi projede bulunur?

A) X	B) Z
C) X veya Y	D) Y veya Z
E) Y	

Doğru Cevap: E | Y

A Y'deyse B X'te olmak zorundadır. C-D Z'de, F X'te kalır; Y projesinin ikinci çalışanı E olur.